

Turana doğru

Cəvahir Qaraqızı

TURANA DOĞRU

Bakı-2018

1

Cəvahir Qaraqızı

Redaktor: Fəridə Ləman, *şair-publisist, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, Prezident mukafatçısı*

Baş məsləhətçi : Surəddin Məmmədli, *professor*

Rəyçilər: Knyaz Aslan, *Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru*

Rəşid Fəxrəli, *Əməkdar jurnalist*

Məsləhətçilər: Eldar İsmayıl, *şair; Əməkdar jurnalist,*

Qəşəm Nəcəfzadə, *şair, AYB-nin şöbə müdiri*

Cəvahir Qaraqızı. **TURANA DOĞRU**. “3 sayılı Bakı Mətbəəsi” ASC. Bakı 2018. 176 səh.

Cəvahir Qaraqızı “Turana doğru” adlı ilk kitabı ilə oxucularının görüşünə gəlib. Kitabda onun özünəməxsusluğu ilə seçilən, xüsusilə Vətənə, xalqa məhəbbət, təbiətə sevgi, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmət, ölkəmizin tanınmış şəxsiyyətlərinə diqqət və qayğı aşılayan şeirləri toplanmışdır.

“Başkeçid dağlarına” adlı lirik poeması isə şairənin yurd həsrətli qəlbinin çırpıntılarıdır.

030
13022018 qrifli nəşr

© *Cəvahir Qaraqızı*

CƏVAHİR QARAQIZI HAQQINDA

Cəvahir Qaraqızı Gürcüstanın Bolnisi şəhərində anadan olmuşdur. Ali təhsilli iqtisadçıdır. Gürcüstan Dövlət Kənd Təsərrüfatı Birliyinin Ticarət bazasında əvvəlcə anbardar, sonra iqtisadçı vəzifələrini şəərəflə icra etmişdir. Rəhbərlik tərəfindən yaxşı işinə görə dəfələrlə tərifnamələrə və mükafatlara layiq görülmüşdür.

Uşaq vaxtından poeziyaya maraq göstərmiş və özünəməxsus şeirlər yazmışdır. 27 ildir Azərbaycan maliyyə sektorunda rəhbər vəzifədə çalışır. Nitqi gözəl olduğundan hələ 1-ci sinifdən qurultaylara və şəhər partiya iclaslarına şeir söyləməyə dəvət alardı. 1976-cı ildə Səməd Vurğunun 70 illik yubileyində oxuduğu "Azərbaycan", "Şair nə tez qocaldın sən", "Ananın öyüdü" şeirlərinə görə Gürcüstan Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən «Diplom»la təltif olunub. Fəaliyyəti "Sovet Gürcüstanı", "Qələbə bayrağı" qəzetlərində geniş işıqlandırılırdı. 2000-ci ildə həyat yoldaşı vəfat edəndən sonra "Pərişan könlümün harayı" adlı diskini işıq üzünə gördü və pərəstişkarları tərəfindən çox

Cəvahir Qaraqızı

böyük rəğbətlə qarşılandı. Azərbaycan Dövlət və regional telekanallarında tez-tez “Şam işığı”, “Qaynaqlar”, “Dünya yaxşılarındır”, “Karvan”, “Günə doğru”, «Aşıq Pəri inciləri», «Məhsəti Şairlər Məclisi» verilişlərində müxtəlif səpkili şeirlərlə, qəzəllərlə çıxış etmişdir. Xeyirxahlığı ilə hamının sevimlisinə çevrilmişdir. O, həm Azərbaycanda, həm də Borçalıda tez-tez kimsəsiz, yetim uşaqlara, qocalara baş çəkməyi və Millət Vəkili Qara Musayevin qəbrini ziyarət etməyi özünə borc bilir. Cəvahir Qaraqızı 2013-cü ilin iyun ayında Çanaqqala “Şeir fırtınası”nda iştirak etmiş və “Şiir fırtınası Canlı Şiir Radyosu Yönetimi”nin ödülünü qazanmışdır. İyul 2013-cü ildə Gürüstanda keçirilən ”Borçalı türklərinin Elat mədəniyyəti günü” tədbirində iştirak etmiş, ”Borçalı” Cəmiyyətinin “Təşəkkürnamə”si ilə təltif olunmuşdur. Dekabr 2013-cü ildə “Şiir fırtınası” İstanbul buluşmasında iştirak etmiş, ”İstanbul Şiir fırtınası”nın “Təşəkkür belgesi” ilə təltif olunmuşdur. 28 Yanvar 2014-cü ildə “Diplom Zümrüd-M İnformasiya Agentliyi”nin apardığı araşdırmalara əsasən göstərdiyi xidmətlərə görə “İlin şairəsi” nominasiyası üzrə təltif olunub. 2014-cü ilin may ayında ”Qafqaz-media” İB tərəfindən

Turana doğru

“CƏSARƏTLİ QƏLƏM DİPLOMU”, “QAF-QAZ DİPLOMU”, “QIZIL KİTAB”, “FƏXRİ FƏRMAN”la təltif olunub. 26 may 2014-cü ildə Azərbaycanın “Respublika günü” münasibətilə keçirilən tədbirdə “Turana doğru” şeirinə görə “Xocalı soyqırımı” İB tərəfindən ödəül qazanmışdır. ”Turana doğru “poeması ilə İkinci Beynəlxalq “İki Dövlət bir millət” Antologiyasının 2016-cı il birinciliyini qazanmışdır. “Ankara Sanat Edebiyat ödəülü” ilə təltif olunmuşdur. «QIZIL QƏLƏM» media mükafatı laureatıdır.

Cəvahir Qaraqızı 2013-cü ildən “Dünya Azərbaycanlılarının Mədəniyyət Mərkəzi”nin üzvüdür. “Dünya Azərbaycanlıları Konqresi”nin mədəniyyət şöbəsinin müdürüdür. 2017-ci ildən “Məhsəti Sairlər Məclisi” İB İdarə Heyətinin Sədridir.

**GÖZƏL ŞAİR,
GÖZƏL İNSAN**

Öz qədir-qiymətini bilən, oturub-durmağına dəyər verən, ağzından çıxardığı hər sözün, kəlmənin ölçü-biçisinə nəzarət edən insanlar həmişə böyük hörmətə layiq olur, sevgi-sayğı ilə qarşılanırlar. Əsasən sözə-sənətə bağlı adamlar daha çox diqqətəşayan olur. Belə qələm sahiblərindən, bədii sözü uca tutan, cilalayan, gözəlləşdirən sənət adamlarından biri də istedadlı xanım şairimiz Cəvahir Qaraqızıdır.

Cəvahir xanımın şeirləri mənim diqqətimi həmişə çəkmişdir. Onun yaradıcılığında qəmlə sevincin ortağ bir anlamda cərəyan etdiyini və ümid günəşinin şəfəqlərini görmüşəm.

Şeirlərinə yeri düşdükcə öz fikrimi bildirmişəm, yüksək mənada dəyərləndirmişəm. Cəvahirin iç dünyasında sevgi, məhəbbət tüğyan edir. Bir şair kimi o, həm sevgisinə sədaqətini, həm də vətənə, millətə, torpağa məhəbbətini ürək odu ilə aşılıyır. «A dünya» adlı şeirində, «Cəvahirəm, yollar üzdü könlümü»-deyən şeirində dünyanın vəfasızlığını göstərirsə, digər bir şeirində könül açıqlığı ilə

Turana doğru

deyir:

*Səhər gəldi gülüşüylə,
Dünyamıza nur ələndi.
Torpağına məhəbbətim
Sinəm üstə kürələndi.*

Cəvahir xanım bədii qiraət ustası kimi də diqqətimi çəkmişdir. Ecazkar səsi, aydın nitqi, ifa mədəniyyəti ilə seçilir.

Bu günlərdə mən onun ifasında ana haqqında yazdığı şeiri dinlədim. Çox təsirləndim, özümdən asılı olmayaraq ƏHSƏN dedim.

Ümumiyyətlə, hər insana hər gözəlliyi verən Allahdır, bu vergi Allah bəxşisidir! Cəvahir xanımı yaradan ona həm gözəl şairlik istedadı, gözəl natiqlik məharəti və gözəl qadın siması vermişdir.

Məhz bu duyğular altında Cəvahir xanım haqqında bir neçə kəlmə ürək sözlərimi demək qənaətində oldum.

*Eldar İsmayıl,
şair, yazıçı, əməkdar jurnalist*

**CƏVAHİR XANIM,
HARA BELƏ**

(Cəvahir Qaraqızı haqqında dost sözü)

Cəvahir Qaraqızını bir neçə il olar ki, tanıyıram. Ədəbi məclislərdə şeirlərini dinləmişəm, mətbuatda və internet saytlarında şeirlərini oxumuşam.

Axar-baxarlı, sazlı-sözlü qədim Borçalımızdan Bakıya üz tutan bir el qızıdır Cəvahir. O yerlərin sazını-sözünü götürüb özüylə. Borçalının xarakterik cizgilərini, ləhcəsini gətirib Bakıya, hələ bizi də öyrədib o dilin şirinliyinə. Bir sözlə, Borçalı ləhcəsi Cəvahiri şair kimi səciyyələndirən əsas elementdir. Əgər bu dilin şirinliyi yoxdursa, demək, Cəvahir də yoxdur. Onun şeirinin əsas gücü xalq dilinə bağlılığıdır. Cəvahir şeirlərini şəkil kimi yazır. Özü də şəkil çəkdirməyi çox sevir və şeirləri də şəklə oxşayır. O, təbiətin şəklini çox gözəl çəkir. Gülün, çiçəyin dilini çox gözəl bilir. Mənə elə gəlir ki, Cəvahirin

Turana doğru

şeyirlərində harasa çıxıb getmək istəyi var. O, şeyir yazandan harasa çıxıb getmək istəyir. O yerə getmək istəyir ki, nə vaxtsa oradan gəlib. Əslində bu yerdəyişmə deyil, ərazi və məsafə ilə bağlı deyil, ən çox zamanla bağlıdır. Deyək ki, Cəvahir ömrünün axar-baxarlı, sevgili günlərinə səfər etmək istəyir, o yerə ki, orda həyat yoldaşı sağdır, o yerdə ki, həyat tam, bütöv və mənalıdır. O yerə zaman nöqtəyi-nəzərindən dönmək olarmı? Bu, mümkündürmü? Əlbəttə yox. Məsafəyə, harasa ayaqla getmək olar. Amma vaxtın əvvəlinə qayıtmaq mümkün deyil. Keçmişə ancaq ölməklə qayıtmaq olar, çünki orada zaman yoxdur. Hamı bir yerdədir, ömrün əvvəli ilə sonu bir yerdə dayanıb. Bax, Cəvahir Qaraqızının şeyirlərinin əsas çırpıntıları budur. Aşağıdakı misraları oxuyanda istər-istəməz deyirsən: Cəvahir xanım, hara belə?

*Ey səhər yelləri, əsdiyin yerə,
Keçdiyin yurdlara məni də götür.*

Doğrudan, maraqlıdır, bu əsən yellər har-

Cavahir Qaraqızı

dan gəlib hara gedir? Dünyanın hansı ecazkar qütbündə lövbər salır? Bəlkə ora dünyadan köçənlərimizin məskən saldığı bir yerdir. Onların biz yaşayan dünyadan xəbəri yoxdur. Bəlkə bu dünyanı onlara xatırlatmaq üçün nəsə aparmaq lazımdır. Ona görə şair əsən yellərə müracətini növbəti misrada daha da dərinləşdirir.

*Yağışdan, yağmurdan, qaranlıqlardan,
Özünə nişanə məni də götür.*

Cavahir Qaraqızı təbiəti dərindən qavrayır. O, həm də gözəl təbiət şairidir. Bütün şəkillərində əllərində çiçəklər var. Bu elə belə deyil. Onun təbiətə, gülə, çiçəyə ürəkdən bağlılığının bir təzahürüdür.

*Kövrək ağacların xışiltısıyla,
Uzun gecələrin pıçiltısıyla,
Narın, bəyaz qarın işiltısıyla,
İsinir, isidir qış səhərləri. (Qış səhərləri)*

Çox qəribədir qarın işıldamağı. Bu işiltıyla

Turana doğru

açılan səhərlər isinə, qıza bilərmiş. Bu, şair həqiqətidir.

*Yurd salıb yamacda yolların üstə,
Cığırılar yuxudur yalların üstə,
Sərçələr çığırışır kolların üstə,
Nağılın izidir qış səhərləri.*

Yalların üstündə yolların yuxu olması, sərçələrin qarın və kolların üstündə civildəşməsi və bunun nağıl izinə (Məhz nağıl izinə) bənzədilməsi ən gözəl təbiət lövhəsidir. Bu misralarda Cəvahirin şair səciyyəsi önə çıxır.

*Cəvahir, dağların başından danış,
Ötən baharından, qışından danış,
İl üstə il gələn yaşından danış,
Həyatın sözüdür qış səhərləri.*

Cəvahir Qaraqızı təbiət şairi olmaqla yanaşı, həm də cəmiyyət, vətən, xalq şairidir. O xalqı ilə danışır, gülür, xalqı ilə birgə ağlayır. Vətənpərvər şair kimi insanları, xüsusən gəncləri vətəni və

Cəvahir Qaraqızı

təbiəti qorumağa səsləyir. Yaşlılara hörmət, gənc-
lərə qayğı, milli-mənəvi, əxlaqi dəyərlərimizə
məhəbbət hissi yaradıcılığının başlıca mayasıdır.
Ölkəmizin tanınmış şəxsiyyətlərinə həsr elədiyi
şeirlərində çox səmimidir Cəvahir xanım.

O, nədən yazırsa yazsın, bütün şeirlərində saf
məhəbbət, halal zəhmət həmişə mərkəzdə dayanır.
Vətən və təbiət onun şeirlərinin baş qəhrəmanıdır.

*Qaşəm Nəcəfzadə,
şair*

CƏVAHİR QARAQIZI

Təxəyyüldə qərarlaşan söz fikir süzğə-cindən keçirilib, orijinal bədii don geydirildikdə özünün yeni məna çalarını tapır və poetik zirvəyə yüksəlib oxucunun duyğu və hissini real aləmdən ayırır, gah romantik, gah da sentimental bir aləmə aparır. Belə psixoloji durum o zaman yaranır ki, yaradıcı şəxsiyyət özünə məxsus fərdi sevinc və kədərindən uzaqlaşır, mənsub olduğu xalqın, yaşadığı ərazinin, cəmiyyətin, zamanəsinin, bütövlükdə bəşəriyyətin istək və arzularından doğan problemlərin həlli yollarını müəyyənləşdirməyə çalışır. Başqa sözlə desək, sözün qüdrəti ondan istifadə edən şəxsiyyətin istedadı ilə birləşəndə fikir və düşüncələr elə zirvəyə yüksəlir ki, o zirvədən görünən dünən, bu gün və gələcək olur. Bu baxımdan Cavahir Qaraqızının özünəməxsusluğu ilə seçilən yaradıcılığı diqqəti cəlb edir. Budur, şairənin “Səninlə yenidən görüşmək üçün” adlı ilk kitabında dərc ediləcək şeirlər qarşımdadır və oxuduqca misralar arasından Cavahir Qaraqızının həssas qəlbinin döyüntüsünü eşidirəm. Bu döyüntü şeirdən-şeirə öz məcrasını genişləndirir, mövzu rəngarəngliyi, orijinallığı, bədii ifadə vasitələrinin təsir gücü, poetik

Cəvahir Qaraqızı

deyim tərzilə oxucu ürəyində əks-səda verir. Fikrimizi əsaslandırmaq üçün faktlara müraciət edək. Cəvahir Qaraqızı “Dünya başqalaşır” şeirində yazır:

*Cəvahir, dünyaya layla deyən yox,
Dünya başqalaşır indi anbaan.
Gördükcə tökülən nahaq qanları,
Dar olur başıma mənim bu cahan.*

Şairənin obrazlı deyim bacarığı müasir dünyanın haqsızlıq xəritəsini göz önündə canlandırır. “Cəvahir, dünyaya layla deyən yox, kimsəsiz, heç kəsin kam ala bilmədiyi dünya” ifadəsi Dağlıq Qarabağ hadisələrindən başlamış, dünyada baş verən bütün ədalətsizlikləri özündə əks etdirir və şairə haqlı olaraq, dünyamızı bəlalardan xilas etmək üçün ona laylay deyən bir ana arzulayır. Dünya və ədalətsizlik fikri onu daim təqib edir. Çingiz Aytmatovun xatirəsinə həsr etdiyi şeirində şairə xanım yazır:

*Bəşər qaçhaqaçda, tuthatutdadı,
Daha tanımırıq doğmanı, yadı.*

Turana doğru

*Daş yağır göylərdən, qaynayır yerdən,
Xilas et, Tanrı xan, insanı şərdən.*

Beləliklə də, dünyamızı bələlərdən xilas etməkdən ötrü ana laylasını arzulayan şairə xanımın narahat ürəyi bu dəfə üzünü Tanrıya çevirir və getdikcə yadlaşan, qaçaqaçda, qovhaqovda olan bəşər övladının xilasını üçün dua edir. Lakin Cəvahir Qaraqızı yaxşı bilir ki, şər qüvvələrin törətdiyi faciələrə yox deyən və onun qarşısını alan ancaq xalqların, xüsusən də, türkdilli xalqların birliyi ola bilər. Odur ki, "Turana doğru" şeirində:

*Yatıb illərin yaddaşı,
Oyadaq dostu, qardaşı.
Bir simə vursun yazılar
Bir dizdən qalxsın qazilər.*

deyən Cəvahir xanım Qaraqızı hamını sil-kələyib mübarizəyə səsləyir. Biz onun yaradıcılığındakı çağırışı fikrimizin, düşüncəmizin mikroskopundan keçirdikdə aydın olur ki, onun böyük arzularla yaşayan kiçik ürəyində dünyamıza olan məhəbbət hələ Bolnisi şə-

Cəvahir Qaraqızı

hərində həyata göz açdığı vaxt könlündə
düyünlənmiş, onunla bərabər boy atmış, şaxə-
lənmiş və nəhayət, özünün yaradıcılığında
bədi əksini tapmışdır. Təsadüfi deyil ki, şairə:

*Cəvahirəm, bu dağların qızıyam,
Obasının, yaylasının saziyam,
Qışı, yayı, payızıyam, yazıyam
Könlümün sevdası Vətəndi, gülüm.*

deyərək özünü Vətən dağlarının qızı adlan-
dırır. Və bu dağlar qızı oxuculara “TURANA
DOĞRU» adlı ilk kitabını təqdim edir. Gö-
ründüyü kimi, oxucu ilə şairə baş-baş verəcək,
sevinclərini də, dərdlərini də bölüşəcəklər. Biz
isə Cəvahir Qaraqızına bütün fəaliyyətində
uğurlar diləyir və oxucularını yeni əsərlərlə
sevindirməyi arzulayırıq.

*Şahid Məmməd-kərimov,
şair, publisist*

ULUSLARARASI İKİ DEVLET BİR MİLLET

Antolojimizin Kalemlerinden Cevahir Qaracızının “Turana Doğru” şiiri ile Türk Dünyası Şair Bakışlı Kalemler Projesinin 2016 Ankara Sanat Edebiyat Ödülü Birinciliği başarısını kutluyorum.

Türk Dünyasında birincilik aldığı eserine kitabımızda 4 sayfa yer verilmiş olup, kendisinden Antoloji için ücret alınmayıp, emeği edebiyatseverler için yayınlanmıştır.

Şiirin telif hakkı yazarımıza aittir. Azerbaycana indiğim andan beri gerek özel mesaj, telefon ve iki günlük geldiğim İlisu'ya armağanlarla koşması yüreğime kıymetli bir selamdır. Basın Yayın destekleri, Platformumuzun çalışmasını Tv ve Radyolara iletmesi emeğimize verdiği değer kanıtıdır.

Antolojiyi eline aldığı anda duyduğu gurur ve gözyaşları bize emanet oldu. Bizlerin etkinliklerinde olması, röpartaj çekimlerimizde yüreğini, şiirlerini paylaşması kardeşliktir.

Kalbi sevgi ile dolu olan güzel insan. Başarınızı kutluyor, emeklere vefalica sahiplenmeniz özel

Cəvahir Qaraqızı

ve çok az insanda olan bir vefadır.

Türkiyeye gelen misafirlerle şahsıma hediyeleri eksik olmayan gönül insanı. Çok veren maldan, az veren candan derler. Siz yürekten düşünmeyi başaran ablacanlardansınız. 2013 yılından itibaren tanışmışlık ve selamı sevgi ile sürdürmek karşılıklı sevgi ve saygı ile oluşur. Bunu birlikte başarmaktan onurluyum.

Azerbaycanda gerçekleşecek takdimatımızın nasibi ve ödüllere kitaplarınızı teslim etmenin niyazı ile dualarınıza talibim.

*Sultan Özateş,
Ankara Sanat Plt. Gn. Bşk.*

TURANA DOĞRU

Nə baxırsan dərdli-dərdli,
Yolum uzaq, qəm-kədərli.
Keçdim Tunadan qəhərli,
Dedilər:-yas tutub ellər,
Hanı, hanı Turan ellər?!
Nerde qaldı şirin dillər?!

Sordum səni bəylər bəyim,
Atillamı, həm Metemi.
Tarix alıb hər gələni,
Qoynunda bax, qeybmi etdi?
Turan ellər nere getdi,
Şirin dillər nere getdi?!

İdil boyunca dolaşdım,
Şubaşkarda sabah açdım.
Mən ağladım, o danışdı,
Qoca Başqurd yaman dedi.
Turan ellər aman dedi,
Şirin dillər aman dedi.

Kərkükdən türkmən qardaşım,
Danışdı Balkan savaşın.
Bu yurdun hər dağın, daşın,
Qoca Türkdən qalan dedi.

Cəvahir Qaraqızı

Turan ellər aman dedi,
Şirin dillər aman dedi.

Kaşqardan Akyara vardım,
Şah babamdan xəbər aldım.
Turan nerdə ora vardım,
İzim- tozum Turan dedi!
O, en böyük dövrən dedi!

Yağan yağış, axan çaylar,
Ötən illər, ötən aylar.
Dili söz tutan haraylar,
Nerde Turan?! Turan dedi.
Keçdimi o dövrən dedi?!

İdil boyunca yaylalar,
Turan deyib bizi haylar.
Tarixə sığmaz saraylar,
Bir gün dönər dövrən dedi,
Dönər Turan, Turan dedi.

Qalxar gülər Türk elləri,
Turan səndən, məndən diri.
Turan səndən, məndən biri,
Nerde Turan deyən dillər?!
Burda, burda deyər ellər.

Turana doğru

Sənlə çıxıb Altaylara,
Teleuta, kumanlara.
Uzaqda yatan çağlara,
Varan Turanı soraqlar...
Nerde ötən illər, aylar?!

Turan haylar qazax-qırğız,
Çıxsın başa Dədəm oğuz.
Məclisə paylansın kımız,
Turan eşqinə bu məclis.
Zaman eşqinə bu məclis.

Əlimiz qalmasın boşda,
Karvanımız qoşhaqoşda.
Bu qaçhaqaç, bu savaşa,
Turan olsun iqbalımız,
Turan olsun amalımız.

Yağacaq şirin yağışlar,
Güləcək dalğın baxışlar.
Yer, göy səni hey alqışlar,
Turan deyən igid ərler,
Savaşlarda hünərvərlər.

Zaman bizi səsləməkdə,
Şirin-şirin bəkləməkdə.
Gedənləri əkləməkdə,

Cəvahir Qaraqızı

Turan bizə qədər oldu,
Biz Turana gedər olduq.

Bir də yazaq yazıları,
Düşsün yola qaziləri.
Çatılsın zəfər odları,
Turan bizə qədər oldu,
Biz Turana gedər olduq.

Cisimləriylə getsələr də,
Ruhlarıyla qalanlarım.
Doğulan nəsilləriylə,
Yenidən doğulanlarım.

İsmi cana şərəf verən,
Turanlarım, Metelərim.
Şah babam, Şah İsmayılım,
Oğuz atam, Nayman anam,
Noqay Ordum, Kuman yurdum,

Altayların düz başında,
Elim vətən savaşında.
Altun- qızıl arayanlar,
Ac qarnını sarıyanlar.
Bizə acı qədər oldu,
Atımıza yəhər oldu.

Turana doğru

Çap atını, çap, türk oğlu!
Bu qədəri başından at!
Özünü yenidən yarat!
Özünü yenidən yarat!
Ruhundakı o qüdrəti,
İgidliyi, cəsarəti
Dünyamızı yıxanlara
göstər bir də!
Ədalət var,
bəşər dərdədə...
Ədalətlə, bu dünyanı bərpa et də.
Məzlumları ayaq altda,
Zalımları yalan haqda.
Talan olur, olur dünya talan,
Viran olur, olur dünya viran.

Sən xanlar xanı Bayandurun,
İç Oğuzun, Dış Oğuzun,
Əmir Teymur, Bilgəxaqan,
Göylə yerin birləşdiyi
Xanədanlar övladısan,
Qızıl Alma diyarından
qəhrəmansan.
Salam olsun Uca Bəylər,
Sizdən güc almaq istədik!
Salam olsun qoşa Bəylər,

Cəvahir Qaraqızı

Siztək ucalmaq istədik!
Boy boylasın Dədəm Qorqud,
Qurtarıb bu dərd, ələmdən,
bəd qələmdən,
Yurdumda qalmasın yağı!
Alacağıq Qarabağı!
Alacağıq Qarabağı!

Turan yolu Qarabağdı,
Zəfərə burdan başlayaq.
Kərkükdən, Ərkdən başlayaq,
Təbrizimin gözü yolda,
Dəmir barmaqlıqlar qolda.
Yatıb illərin yaddaşı,
Oyadaq dostu, qardaşı.
Bir simə vursun yazılar,
Bir dizdən qalxsın qazilər.

Çıxdım ucasına seyran eyelədim ,
Dost ilə gəzdiyim çöllər pərişan.
Tək başıma olsam qəm çəkməz idim,
Bir mən deyil, cümlə ellər pərişan!

Cəvahir, bu ağrı, bu sitəm nədir?
Dünya beş gün deyən bir bəhanədir.
Bizə Turan gərək, Turan xanədir,
Yolumuz imana, inama doğru,
Yolumuz Turana, Qurana doğru!

ATAMA

Xalqın elçisisən, əllərin qızıl,
“Qızıl əllər” diplomlu şöhrətli atam.
Bölnisi vətənin, Kosalar yurdun,
Cümlə Borçalıya xidmətli atam.

Sən millət vəkili, xalqın elçisi,
On iki medallı, haqqın yolçusu.
Elinin, gününün sən qurucusu,
Məclislər başında hörmətli atam.

Qara Musayevin adı söhrət-şan,
Sosialist Əməyi Qəhrəmanısan.
Dörd övladın qaldı-üç qız, bir oğlan,
Mənim şah vüqarlı, qüdrətli atam!

Əlli yaş nə idi tərək etdin bizi,
Gözü yolda qoydun hər birimizi.
Adını yaşadır oğlu Ramizin,
Dünyalar durduqca şöhrətli atam.

Günlər o gün deyil sənsiz, ay ata!
Tarlalar qalıbdı dənsiz, ay ata!
Cəvahir gündüzsüz, gecəsiz, ata!
Sənə həsrət çəkir, həsrət, can ata!
Ruhumun mayası izzətli atam!

ANAM MƏNİM

Gecə keçib yarıdan çox,
Sübh açılmaq məqamında.
Səni düşünürəm, ana,
Səni bu kövrək anımda.
Neçə belə səhərləri,
Diri gözlü açmısan sən.
Gecələri, gündüzləri,
Dalımızca xeyrə, şərə
Şirinlərə, acılara
Qaçmısan sən.
Canım ana, gözüm ana,
Bir ocağın körpələri
İndi neçə ev olmuşuq.
Oğul-uşaq, nəvələrin
Nəticələr gəlir bir-bir,
Ana-nənə sevgisini bölə-bölə,
Hamısına payın yetir.
Məhəbbətin azalmır heç,
Elə bil hər doğulanla
Sevgin üstə sevgi gəlir...
Ulu tanrı, qüdrətinə qurban olum

Turana doğru

Agah elə bu nə sirdir?
Ana eşqi, məhəbbəti,
Tükənməyən bir nehirdir,
Bir çeşmədir?!
Sən yaşamaq həvəsimdən,
Gözəllərin xası anam.
Açılan dan üzlü səhər,
Gedib-gələn nəfəsimdən.
Gecələrim, gündüzlərim,
Sənlə keçən hər anımçın
Allahıma minnətdaram.
Anam mənim,
Ata yurdum Borçalımın
nişanəsi,
Vaxtsız gedən atamızın
Gül tanəsi-Güləbatın.
Təkim-birim, minim mənim,
Ağzımdakı dilim mənim.
Başım qoyum dizin üstə
əvvəlki tək.
Söylə ahəstə-ahəstə
Biri vardı, biri yoxdu,
Bu dünyanın sevinci az,
qəmi çoxdur.

Cəvahir Qaraqızı

Əzəli var, sonu yoxdur...
Sevincini paylaşdım,
Dayaq olun insanlara.
Kədərinə ortaq olun,
Bölüşdürün dərdlərini.
Uzaqda da, yaxında da
Candan yanan anam mənim.
Cəvahirin dür danəsi,
Gül tanəsi Anam mənim,
Anam mənim!

ANA

O qədər doğmasan, o qədər əziz,
Sənin tək duyanım, bir yananım yox.
Ay hissi, duyğusu hamıdan təmiz,
Sənə məhəbbətim hər istəkdən çox.

Sənə sədaqətim ölçü-qədərsiz,
Dünya bu sevgidən nədən xəbərsiz!?
Duyanlar önündə qaldılar səssiz
Sənin tək istəkli bir olanım yox.

Çəkilsin qarşımdan daşlar ,təpələr,
Ay ana, başına altun səpələr.
Daha bu dünyaya sən tək kim gələr?
Kim gələr ki, olsun gözü böylə tox.

Cəvahir qurbandı gül camalına,
Dilindən süzülən sözün balına.
İncə gülüşünə, xoş əhvalına,
Yarəbbim, sən mənə onu görmə çox!
Ona məhəbbətim hər istəkdən çox!

DOĞDUN GÜNƏŞ OLUB BİR

SƏHƏR KİMİ

*Azərbaycanın Prezidenti Ali Baş komandanı
İLHAM ƏLİYEV Cənablarına*

Səhərin açılsın daim xeyirlə
Ellər sizə baxır ümid gözüylə.
Sinəmi dağlayan zalımla, şərlə
Dayandın arada bir sipər kimi.

Keçdik ölümlərdən, keçdik qanlardan,
Yurdum yağmalandı bu zalımlardan.
Çıxardız siz bizi ağır anlardan
Çıxdın qarşımıza bir gövhər kimi.

Sən yurdumun oğlu, elin atası,
Bu torpaq Mannadan, Nuhdan qalası.
Qoyma düşmənlərdə elim qalası,
Gedək vuruşlara dönməz ər kimi.

Turana doğru

Sizi qədər yazdı bizə yaradan,
Sizə inanırdı ürəkdən-candan.
Sizə xalq verərdi ömür payından,
Gedirik sizinlə bir əsgər kimi.

Cəvahirin nitqi, sözü rəhbərim,
Elimin mərd oğlu, gözü rəhbərim.
Xalqıyla bir yerdə özü rəhbərim,
Doğdun günəş olub bir səhər kimi.

Cəvahir Qaraqızı

MEHRİBAN

XANIMA

*Azərbaycanın birinci Vitse- Prezidenti,
YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı
səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti
Xanım Mehriban Əliyevaya*

Ey dünya malından bəşərə sevgi,
Varlığa məhəbbət götürən insan.
Sədaqət, şərəfət, düzlük timsalı,
Nə yaxşı sən varsan,
nə yaxşı varsan!

Sən ümid yerirsən körpə canlara ,
Təzə fidanlara, gül fidanlara.
Həyata yenidən başlayanlara,
Nə yaxşı sən yarsan,
nə yaxşı varsan!

Sən oğullar, qızlar, ellər anası,
Sevən ürəklərin dərman-dəvası.
Millətə yanası, xalqa yanası
Nə yaxşı sən varsan,
nə yaxşı varsan!

Turana doğru

Nəslinin layiqli qızı-Mehriban,
Həmişə sevindir bizi-Mehriban.
Taleyin bizlərə yazı-Mehriban,
Cəvahir qoşacaq adına dastan,
Nə yaxşı sən varsan,
nə yaxşı varsan!

AKADEMİK ARİF PAŞAYEVƏ

*Azərbaycan Milli Aviasiya
Akademiyasının Rektoru, akademik
Arif Paşayevin 80 illik mənalı
və parlaq ömür yoluna həsr olunur*

Elə gərəksən ki bu torpağa sən,
Ay kimi, gün kimi əməllərinlə.
Vətən, yurd ətirli diləklərinlə,
Hələ çox zirvələr fəth edəcəksən.

Sənin yetirdiyin fikirdir , candır,
Ömrünü xalqına həsr edən insan.
Bəhrən millətində şöhrətdir, şandır,
Bilsən ki, bizlərə necə gərəksən...

Səksən yaş nədir ki, bir dolu qəlbə
Xoşbəxt günlərinə günlər calansın.
Göydən ulduzları çağırın gəlsin,
Bütün arzuların qoy pərvazlansın.

Köçsə də dünyadan könül yoldaşın,
Sevginlə sən ona bir heykəl qoydun.

Turana doğru

Onsuz keçirdiyin ötən illəri,
Aidam, deyərək, sevdin,qorudun.

O böyük sevgidən, o uca eşqdən,
Mehriban ilk payın, səadətidir.
Nərgizin ömrünə yaraşlıq verən,
O böyük sevdadan hekayətidir.

Elm yollarında ağarıb saçın,
Bütün təriflərdən uca durmusan.
Millətin adına hörmət gətirən,
Zəka işığında qala qurmusan.

Cəvahir, bu dünya yaxşılarındır,
Gedək, yaxşılardan ardınca gedək.
Onun səksəninə səksənlər qatıb,
Allahdan ömrünə ömür diləyək!
Allahdan ömrünə ömür diləyək!

QORU

Allahım, əllərim sənə uzalı,
Bu dünyanı pis halından al, qoru.
Azalıbdır insaf, mürvət, sədaqət,
Kasıbları zalımlardan al, qoru.

Qoru insanlığı dərddən, bələdan,
Pis yoldan, pis işdən, şərdən, mələdan,
Şübhələr içində dolanmalardan,
Şeytana üz tutan xəyalından qoru.

İman ver, inam ver bəndələrinə,
Ya Rəbbim, sən can ver körpələrinə.
Güvən ver əlcətməz zirvələrinə,
İnsanı yalandan, yamandan qoru.

Cəvahir qurbandır böyük adına,
Allahım, sen yetiş hər imdadıma.
Namərdləri qoyma mərdlər adına,
Dünyanı dərdlərə salandan qoru!
Sən bizi yalandan, yamandan qoru!

HƏSRƏTİN

Gözlərin hakimim kəsilib mənim,
Sənin vüqarına vurğun olmuşam.
Özünə bir həmdəm arayır könlüm,
Həsərət yollarında yorğun olmuşam.

Üzür ümidlərin sarı yelkəni
Bilməm mənzilinə yetişəcəkmi?
Mənim gözlərimdə hicran qəzəli,
Hardasa əllərin titrəyəcəkmi?

Oxu Cəvahiri baxışlarından,
Hisslərim möhtacdır sədaqətinə.
Çıxıb bu sıxıntı yağışlarından,
Qovuşmaq istərəm məhəbbətinə.

SALAM OLSUN

Hər gecənin işıqlı bir gündüzü,
Deyin gəlsin o gül üzü, tər üzü.
Bu sevdanın nə gecəsi, gündüzü,
Mən dərdlidən hər dərdliyə bir salam.

Dərdim deyim dərdməndlər bilərlər,
Mən dərdliyə bəlkə çarə dilərlər.
Bu Leylini daşlayarlar, didərlər,
Mən dərdlidən hər dərdliyə bir salam.

Açılmadı bu baharın gülləri,
Nə ağladı, nə çağladı selləri.
Həzin-həzin əsdi getdi yelləri,
Mən dərdlidən hər dərdliyə bir salam.

Min bir oyun qurdu fələk başıma,
Getdi yarım, ömrüm keçdi boşuna.
Nə bir yanan oldu bu göz yaşım ,
Mən dərdlidən hər dərdliyə bir salam.

Yağış töküb yuyub gedə bəndləri,
Ürəyimdən alib silə dərdləri.
Olmayalım bu yollarda sərsəri
Cəvahirdən hər dərdliyə bir salam!

GÖZLƏRƏM

*Qırğızıstan yazıçısı
Çingiz Aytmatovun xatirəsinə*

«Gün var ki, bir əsrə bərabər» dedin,
Sən türkün ruhunu oyadan qardaş.
Manqurddan, acqurddan qurtulaq dedin,
Hər arzu-istəyin baş tutaydı kaş.

Nayman anaların yolumuz üstə,
Qurtulun söyləyir yaddaşsızlıqdan.
Bu dünya bir barıt çəlləyi üstə
Durubdur, ağlayır kimsəsizlikdən.

Bəşər bir qaçhaqov, bir tuthatutda.
Daha tanımırıq doğmanı, yadı.
Daş yağır göylərdən, qayıdır yerdən,
Xilas et, Tanrı xan, insanı şərdən.

Yadlaşıb qalmayaq bir-birimizə
Sən qırğız, sən türkmən, azəri oğlu.

Cəvahir Qaraqızı

Anadolu türkü, uyğur, tatarcan,
Qaqauz, tvalı, qazax əroğlu.

Cəvahir dünyanın haqq sorağında,
Millət sorağında, xalq sorağında.
Köçdü Çingiz ağa, dad, sorağında ,
Yerinə gələcək canlar gözlərəm
Millətinə oğul, qızlar gözlərəm!

DİLƏYİM

Bu sakit, bu həzin, qərib gecədə,
Sənə üz tuturam, Böyük Yaradan.
Dizim səccadədə, əlim ucada,
Ey yeri, göyləri, suyu yaradan.

İnsanı xəlq edib, bəşər var edən,
Sənədir ümidim, sənsən pənahım!
Hər arzum, diləyim, sözüm sənədir,
Ey təklərin təki, ey qibləgahım!

Tanrım yol göstərə evlər yıxana,
Günahın yumağa zaman verə kaş...
Kənardan seyr edib sakit baxana,
Adamlıq etməyə aman verə kaş...

Yox səndan başqaya daha gümanım,
Cəvahirə pay ver məhəbbətindən.
Ay mənim ocağım, dinim, imanım,
Güc alım, yaşayım səadətindən.

GƏLİNƏ

Bu nə toydur, nə büsatdır, ay gəlin,
Səni alan yarıyıbdır bəxtindən.
Durun tamaşaya, ay ellər, gəlin
Bir gözəl enibdir göylər taxtından.

Doğulub dünyanın təzə Leylisi,
Ona layiq olan Məcnunu varmı?
Elimin-günümün gözəl balası,
Seçdiyin, de, sənə layiqli varmı?!

Cəvahirdən bu Leyliyə bir namə,
Yarıyan olasan bəxtindən, gəlin.
Abad olsun evin, qurulsun xanən,
Heç vaxt enməyəsən taxtından, gəlin!

OLMUŞAM

Uca-uca dağlar aşıb,
Yolu-izi düz olmuşam.
Qar-boranlı gecələrdən,
Keçibən gündüz olmuşam.

Kəmənd atıb yağışlara,
Soyuq, bivec baxışlara.
Tufanları yara-yara,
Alışmışam, köz olmuşam.

Yüzü eləmişəm yarı,
Saçlarıma düşüb qarı.
Bizim evdən sizə sarı
Neçə dilə söz olmuşam.

Tale mənə naxış verdi,
Qəlbi görən baxış verdi.
Gah qış verdi, yağış verdi,
Gələnə yol, iz olmuşam.

Oğul-uşaq bilir hamı,
Vermədim kimsəyə namı.

Cəvahir Qaraqızı

Böyük- kiçik ehtiramı
Qoruyan bir öz olmuşam.

Sədaqətim düşüb dilə,
Eşqimi vermədim yelə.
Bu həsrətə bilə-bilə
Bölünmüşəm, yüz olmuşam.

Cəvahirəm, sözüm ərdi,
Bu yolçuluq bir hünərdir.
Qıymadım namərdə mərdi,
Torpağına iz olmuşam.

YAĞIŞ

Bəsdir göz yaşların səpdin üstümə,
Daha əzabına dözən deyiləm.
Öz ağrım, öz dərdim özümə bəsdir,
Sənin kədərinlə gəzən deyiləm.

İslatdın yağışla düzü, dünyanı,
Demə ki bilmədin, bilərək yağdın.
Sən mənim qəlbimdən son ümidləri,
Arzumu, sevgimi aldın apardın.

Artıq nə gələnim, nə gedənim var,
Yığıldı yollardan arzular, kamlar.
Dərdimi yazacaq bir qələmim var,
İstərsən onu da gəl götür apar.

Cəvahir, dünyaya bir səsin bəsdir,
Aldanma yalançı yalvarışlara.
Qoy yağsın yağışlar, qarlar əbəsdir,
Ruhunda əbədi, sönməz sevgin var.

SARI BÜLBÜL

Bağlar güldü, qəlb sızladı,
Nə ağlarsan, sarı bülbül.
Qış qışladı, yaz yazladı,
Od ağlarsan, sarı bülbül.

Sarı bülbül, qəlbim qandı,
Həsrət, ölüm, dərd yamandı.
Sevən qəlbim odda yandı,
Külə döndü bağı, bülbül.

Mənim günüm ahu-zardı,
Sənin eşqin ilk bahardı.
Axı söylə niyə qaldı
İlk sevdamız yarı, bülbül?

Könlü qırıq tel ağlasın,
Dağdan ötən yel ağlasın.
Dodaq yanıb, dil ağlasın,
Talanıbdı varı, bülbül.

Cəvahirəm eşqimdən kəm,
Getdi yarım qaldım nakam.
Gəl ağlama, eyləmə qəm,
De, hər kəsə barı, bülbül.

**KİMLƏ
OVUDALAR MƏNİ**

Sən bizə gələn deyilsən,
Qapımı döyən deyilsən.
Ölsəm dindirən deyilsən,
Qoy axtarsın yadlar məni.

Yumub gözümü işıqlar,
Allah, məni kim qarğışlar.
Yolum üstə düşən daşlar
Durub -durub odlar məni.

Nə yağdı gözü dolunca,
Nə dindi sözü doyunca.
Dərd olarmı söylə bunca,
Çox üzdü nadanlar məni...

Cəvahirəm, ömrüm qalda,
Həmdəm getdi yarıyolda.
Bu vəfada, bu ilqarda
Kimlə ovudalar məni,
Kimlə ovudalar məni...

“DÜNYA TƏNHALAŞIR”...

silsiləsindən

Mənim sevdiyimi bəxtim sevmədi,
Taleyim sevmədi, Tanrım sevmədi.
Qismətim beləymiş söylədi hər kəs,
Qismətlə, qismətlə barışam gərək?!
Necə barışığa gəlmiş söylə bir,
Sən könül dünyanı viran eylədin.
Yıxdın al taxtımı, şirin röyamı,
Gözlərim önündə tarmar eylədin.
Xilaskar əllərim uzalı qaldı,
Əcəl alıb məndən apardı onu.
Aylarım, illərim zavallı qaldı,
Eh! kim əvəzləyər, əvəzlər onu.
Məndən içəridə tənha bir qadın,
Onu ovundura bilmir sözlərim.
Xəyalımda əksin, dilimdə adın,
Yollarda, izlərdə qalıb gözlərim.
Kim dönüb geriyə gedər-gəlməzdən,
Yaxından, uzaqdan sorduğun yetər.
Düşür saçlarıma birər-birər dən,
Cəvahir, gedənlər dönməz o yerdən,
Dönməzlər, dönməzlər, dönməzlər bil sən!

«DÜNYA BAŞQALAŞIR ...»

silsiləsindən

Ulduza bax, muncuq-muncuq düzülür,
Göylərin üzündə alışır çıraq.
Göydən yerə nura dönüb süzülür,
Dan ulduzu çıraq kimi yanaraq.

Hərdən də bu dünya açıb əlini
Gah sevinc paylayır, gah da qəm verir.
Kiminin laylası zildən oxunur,
Kimini lal edir, səsi bəm verir.

Kəkliyi düşübdür anadan uzaq,
Dağına, daşına layla çalan yox.
Bu dünya od tutub yanır ay Allah...
Dünyanın dərđini yada salan yox.

Cəvahir,dünyaya layla deyən yox,
Dünya başqalaşır indi anbaan.
Gördükcə tökülən nahaq qanları,
Dar olur başıma mənim bu cahən.

GETDİ O GÜNLƏR

Sən getdin dünyadan küsdüm, biləsən,
Tənhalığa sirdaş oldum, biləsən.
Xəyalınla qardaş oldum, biləsən,
Bilsən, bilməsən də ötdü o günlər.

Gözlədim baharda, gözlədim qarda,
Geriyə xəbər yox keçən yollarda.
Həsrət baxışlarda, həsrət qollarda
Qalmışam, bil sən də, getdi o günlər.

Ömrümüz sınaqda, tale sapandda,
Hara atılacaq bilməm bu anda.
O sənli illər də, sənli zaman da,
Bilirəm qayıtmaz, bitdi o günlər.

Yazımı yazıbdı, silmək mümkünsüz,
Bu alın yazısı, bilmək mümkünsüz.
Bir də o illərə dönmək mümkünsüz
Cəvahir, heyf olub getdi o günlər,
Bilirəm, qayıtmaz, bitdi o günlər.

SƏN GƏLƏCƏKSƏN

Pəncərəmə gün düşüb,
Qəlbimə səs-ün düşüb,
Kədərim də gen düşüb,
Deyir, sən gələcəksən.

Dərdim qol-boyun olub,
Gəlişin oyun olub.
Qonşu qız boyun olub,
Deyir, sən gələcəksən.

Həyəət, baca güllənib,
Cığrılar ətirlənib.
Budaqlar çətirlənib,
Deyir, sən gələcəksən.

Cəvahirdə yox dözüüm,
Sənsən söhbətim- sözüüm.
Yollarda qalan gözüüm
Deyir, sən gələcəksən.
Deyir, sən gələcəksən.

QAYTAR MƏNƏ O İLLƏRİ

Sən mənim sevincim, sən mənim qədim,
Sən mənim ən şirin sözüm olmusan.
Alışıb həsrətdən hey için-için,
Varlığım, yoxluğum, özüm olmusan.

Bir söz de, sevindir, ya dindir, gülüm,
Bir danış, sözüənə, dilinə qurban.
Aradan ilqarı götürmə, gülüm,
Ocağına qurban, külünə qurban.

Bir söz de, illəri salıb yadına,
Bir söz de, gəlmişəm, gəlmişəm axı.
Sənin həsrətinə, sənin oduna,
Odlanıb yanıışam, yanıışam axı.

“Gələni qaytarma” deyib atalar,
Qapına gəlmişəm, qaytarma məni.
Qaytarma, həsrətim od tutub yanar,
Qaytarma, göz yaşım isladar səni.

Ümidli, sevincli, sözlü günləri,
Qaytar gülüşümü, sözümü, gülüm.
Qaytar olanları, qaytar illəri,
Qaytar Cəvahiri özünə, gülüm!

DÜNYA

Gəl, dərdinə həmdəm olum,
Yazıq oldun, yazıq, Dünya.
Naşılının hədəfində,
Sinən qazıq-qazıq, Dünya.

Kim səni bu hala saldı?!
Xeyrin alıb, varın çaldı!
Qapıdan qapıya saldı...
Bağrın pozuq-pozuq, Dünya.

Güldürmədin bir bəxtsizi,
Süründürdün dizin-dizin.
Yıxdın, basdın talesizi,
Haqdan qaçan, qaçaq Dünya.

İmkanlıya üzü gülən,
İmkansıza el güldürən.
Kimə həmdəm, ona qəm-kəm?
Kasıba qış, sazaq Dünya.

Yazısından qaçmaq olmur,
İşindən baş açmaq olmur.
Cəvahir, uzaqlaşmaq olmur,
Səndən, məndən qoçaq Dünya,
Yaxşılıqdan qaçaq Dünya!

QAYIT ÖZ ÖMRÜNƏ ...

Deyirlər sənə oxşayıram,
Qurbanın olum, ay ana.
Sənə oxşayıram,
Saçların saçımdı,
Sevincin sevincim.

Mənim bu günümdü,
Sənin keçmişin.
Elə bil ki,mən sənin
Ömrünü yaşayıram,
Qaytarmısan
mənə gəncliyini
Gözünü,sözünü
Yox, qurbanın olum
sənə, ay ana,
Gəl, özün yaşa özünü.

Sənə oxşayıram
Sən qayıt gəncliyinə
Nəyim varsa qaytarıram.
Cəvahirinin sənə sevgisi

Turana dođru

bitib tükənməz
Dünyalar qədər.

Səni mənim qədər kim sevər,
Kim sevər, ay ana,
Kim sevər?!
Qayıt öz ömrünə,
Qurbanam sənə, ay ana!

SƏHƏR LÖVHƏSİ

Səhər gəldi gülüşüylə,
Ürəyimə nur ələndi.
Bu torpağa məhəbbətim,
Sinəm üstə kürələndi.

Şəfəq altda mürɡü döyür,
Yaşıl dağlar, uca dağlar.
Gözlərimi qırpsam sanki,
Güllər uçub qaçacaqlar.

Quşlar sanki bəstəkardır,
Nəğməsini bəstələyir.
Çiçəklərin zərifliyi,
Kədərimi üstələyir.

Cəvahirəm elə bağlı,
Yurda bağlı, dilə bağlı.
Könlüm sənə nəğmə qoşur,
Sarı simli telə bağlı.

Səhər gəldi gülüşüylə,
Dünyamıza nur ələndi.
Torpağıma məhəbbətim,
Sinəm üstə kürələndi,
Sinəm üstə kürələndi.

NURƏNGİZ GÜN

Şairə Nurəngiz Günə həsr edirəm

Mənə “Azərbaycan gözəli” deyən,
Bu gözəl dünyanı necə tərk etdin?!
Səni sevənləri, istəyənləri
Gözü yaşlı qoyub haraya getdin?!

Gözəllik səndəydi mən nə karəyəm,
Gözəl sözlərinçün bir divanəyəm.
Səni axtarıram, haldan-haləyəm.
Xanımlar xanımı şerim, sən bitdin...

Kim sığal çəkəcək, sözüm, de sənə?
Şeir qoşacaqdır kəlmələrinə.
Qışı yola verib dönəcək yenə
Gələcək Dünyanla sən kimə yetdin?!

Aldın gözəlliyin tacını bizdən,
Dosta dost, qardaşa bacını bizdən.
Nədən ayrıldın ki, sən belə tezdən?!
Ayrıldın, biz sənnən doymamış getdin

Cəvahir Qaraqızı

Getdi, o yerləri qərq etsin gülə,
Sözüylə bürüsün bir nazık tülə.
Bu da Cəvahirdən Nurəngiz Günə
Bir vəfa borcuydu, bu şeiri dedim
Könül, qoyma bizi dostlar tərək etsin!

MƏNİ DƏ GÖTÜR

Ey səhər yelləri, əsdiyın yerə,
Keçdiyın yurdlara məni də götür.
Sən mənə loğmansan, mən sənə məlhəm
Dərdinə dərmana məni də götür.

Sənsiz günüm doğmur, sökülməyir dan,
Gəl də məni qurtar bu acılardan.
Yağışdan, yağmurdan, qaranlıqlardan,
Özünə nişanə məni də götür.

Gedək, bu dünyanın başı qaldadır,
Əzəli hardadır, sonu hardadır?!
Cəvahir qalıbdır tənha, dardadır
Darlıqdan qurtaran bir yana götür,
Sən məni özünə hayana götür.

QIŞ SƏHƏRLƏRİ

Kövrək ağacların xışıltısıyla,
Uzun gecələrin pıçiltısıyla,
Narın, bəyaz qarın işiltısıyla,
İsinir, isidir qış səhərləri.

Yurd salıb yamacda yolların üstə,
Cığırılar yuxudur yalların üstə.
Sərçələr çığırışır kolların üstə,
Nağılın izidir qış səhərləri.

Cəvahir, dağların başından danış,
Ötən baharından, qışından danış.
İl üstə il gələn yaşından danış
Həyatın sözüdür qış səhərləri.

AYDALINA

Aydalina Aydan gəlib,
Allah verən paydan gəlib.
Nənəsinin yuxusundan
Doxsan doqquz saydan gəlib.
Aydalina Aydan gəlib.

Adı böyük Quranımdan,
Dadı ilkin nübarımdan.
Gül-çiçəkli baharımdan,
Bu qız şirin paydan gəlib,
Aydalina Aydan gəlib.

Qaşlarının haləsinə,
Nənə qurban beləsinə.
Gələk bu qızın "hə"sinə
Şirin-şəkər paydan gəlib,
Aydalina Aydan gəlib.

Qurban olum Yaradana,
Sən çatasan ada-sana.
Olacaqsan bir gün ana

Cəvahir Qaraqızı

Allah verən paydan gəlib,
Aydalina Aydan gəlib

Mənim eşqim, nəfəsimdən,
Cəvahirin nəvəsisən.
Arzu, istək həvəsimdən
Bu gözəllik hardan gəlib
Aydalina Aydan gəlib?

***

Aydalina Cəvahirin al səhəri!
Aydalina oğullardan ilk bəhəri!
Aydalina həm qızılı, həm də ləli
Aman Allah! Bu qız bizə hardan gəlib?!
Aydalina Aydan gəlib.

BİLDİR

Ötən ötüb, keçən keçib, bilirəm,
Bu ömür geriyə dönən ki, deyil.
Qismətim quş kimi uçdu əlimdən,
Qayıdıb göylərdən enən ki, deyil.

Qədərsən, yazısan, bəxtsən bilirəm,
Eyləsə məndəki acını dindir.
Yıxıb üzərimə qaranlıqları,
Hərdən o quyuya bir işiq endir.

Düşdüm yollarına həqiqət üçün
Bəlkə bəlkələri bitirim deyə.
Dolandım arxanca, gəzdim arxanca
Həsrəti vüsala yetirim deyə.

Hər kəsin bəxtini bir yazanı var,
Günaha, əcirə bir yozanı var.
Canlı da, cansız da bir “ ol anı ” var
Cəvahir, gecə də bunu da bildir.
Cəvahir, gecə də bunu da bildir!

ŞAMO

Nəvəm balaca Şamoya

Günəş doğdu səhərimə,
Sevinc qatdı qəhərimə.
Raminin Şamo balası!
Gəldi babanın yerinə.

Dəniz kimi göydü gözü,
Ləpələri döydü gözü.
Şipşirindi, baldı sözü,
Gəldi babanın yerinə.

Aydalinama qardaşdır,
Gəlib-gedənə sirdaşdır,
Hara getsə orda başdır,
Gəldi babanın yerinə.

Doldurdu bu bala yeri,
Qoymadı boş qala yeri.
Bu yurd yeri, qala yeri,
Gəldi babanın yerinə.

Turana doğru

Cəvahirəm, güldü üzüm,
Ona qurban olum özüm.
Əvəz olmaz buna yüzü,
Gəldi babanın yerinə.

***

Gözləri mas-mavi dənizin rəngi,
Şamo Cəvahirin sevgi çələngi,
Bu bala günəşdən gələnlər həngi
Solmuş arzulara nida gətirdi.
Solmuş arzulara nida gətirdi.

GƏLMİŞƏM

Səndən aldım bu cürəti, bu şanı
Dağlar, indi şirin kama gəlmişəm.
Yadımdasa burda qoşa gəzərdik,
Bir igidi nəm-nişanə gəlmişəm.

Doğranmışam qıyım-qıyım, a dağlar,
Qalmayıbdı daha heyim, a dağlar!
Gəldim dərdim sizə deyim, a dağlar,
Nə şöhrətə, nə də şana gəlmişəm.

De kimə söyləyim, kimə əl açım,
Göynəyir sinəmdə çox ağrım-acım.
Tapılmır loğmanım, gəlmir əlacım
Dərd əlindən doyub cana, gəlmişəm.

Cəvahirəm, saçlarıma düşüb dən
Fələk yara vurub, mənə ürəkdən.
Pərişanam bu qüssədən, bu qəmdən.
Daha çalxanıram, qana, gəlmişəm.
Doğru, dürüst əhd-peymanə gəlmişəm.

**SƏNİNLƏ YENİDƏN
GÖRÜŞMƏK ÜÇÜN**

Bir gözəl düşübdür yadıma mənim,
Bir istək qəlbimi yandıracaqdır.
Sonra gözlərimdə dərdli həsrətim,
Hara getsəm səni soruşacaqdır.

Mənmi tələsmişdim, sənmi gecikdin,
Günahı de kimə bağlayım indi.
Mənim qismətimə sən düşəcəkdin
Dərdimi dərdinə bağlayım indi.

Atacam gecələr təklik daşını,
Çıxacam o yerə sən gələcəksən.
Gözümdən siləcəm həsrət yaşını,
Səninlə yenidən görüşəcəyəm.

Dolubdu qəlbimə bir dəli həsrət,
Yaş o yaş olaydı, gün də ki o gün.
Səninlə rastlaşım təzədən gərək,
Səninlə yenidən görüşmək üçün.

Cəvahir Qaraqızı

Cəvahirəm, sizə yazdım bu şeri,
Bir igid oğlana, bir gözəl qıza.
Məndən ötdü şirin gənclik illəri,
Siz verin baş-başa, verin baş-başa.

**AY MƏNİM SEVİMLİ KOSALAR
KƏNDİM**

Enişləri, yoxuşları haçalı,
Ay dili, ay sözü nəğməli kəndim.
Mənə ürəyini dağlar açalı,
Şöhrəti göylərə büləndim, bəndim,
Ay mənim sevimli Kosalar kəndim.

Aralansam doluxsunar bulaqlar,
Yaxınına, uzağına qurbanam.
Öləziyib çəməndə qar, düzdə qar,
Misra-misra istəyinə bələndim,
Ay mənim sevimli Kosalar kəndim.

Görən gözlərimdən, danışan dilim,
Ay dağlar gözəli, xına kəkliyim.
Dəcəl uşaqlığım, şirin gəncliyim,
Atamın ruhuna layla deyənəm.
Cəvahirin ay yoxuşu, ay bəndi,
Ay mənim sevimli Kosalar kəndim!

ÖYRƏNDİM

Nəğmə, bəstə: Hadi İmandar

Oxuyan: Çengiz Ərşad

Təbriz.

Həsət nədir bilməz idim,
Sənsiz öyrəndim, öyrəndim.
Dərd tarlasına toxumu,
Səpdim, öyrəndim, öyrəndim.

Əsdim, coşdum yellər ilə,
Yandım, söndüm küllər ilə,
Gələn sular, sellər ilə,
Axdım, öyrəndim, öyrəndim.

Cəvahir, dünya bir oyun,
Dərdimi sinəmə qoyun.
İllərdi qədərə boyun,
Əydim, öyrəndim, öyrəndim.

İSTƏRƏM

Nəğmə

Taleyin əcəl kəmərin,
Belindən açmaq istərəm.
Səni alıb bu dünyadan,
Götürüb qaçmaq istərəm.

Dur gəl gedək uzaqlara,
Söz çatmayan qulaqlara.
Oymaqlardan oymaqlara,
Quş olub uçmaq istərəm.

Sənsiz deyiləm nəşədə,
Gecəm-günüm əndişədə.
Eşq şərbətin bir guşədə,
Səninlə içmək istərəm.

Cavahirsiz dözməz bir an,
Eşqin yolu olar viran.
Bu keçməkeş deyil asan ,
Canımdan keçmək istərəm.
Canımdan keçmək istərəm.

NƏVƏM SABİRƏ

Sənin duaçınam hər səhər-axşam,
Nur olub gözümə axmağa gəldin.
Hopub gözlərimin giləsinə sən,
Gözümün nuruna baxmağa gəldin.

Dəyişdi fəsillər, ötüşdü illər
Sən gəldin gülşənlər güldü çəməndə.
Gəlişin can verdi, nəfəs gətirdi,
Arzusu gül açdı, güldü nənən də.

Xudaya, min şükür, mən dərdli bəndən,
Murazı gözündə qalan olmadım.
Sultan Sabirim qurduğu taxta,
Bala Sabirimi hədiyyə aldım.

Güldü qohumların üzü-bənizi,
Əmim Sabirimə əvəz gəlibdir.
Ramalıma oğul-bala övladı,
Şamoya da qardaş-sirdaş gəlibdir.

Cəvahir, demə ki, dünya fanidir,
Mənə də davamçı, yoldaş gəlibdi.
Bir sözün qalarsa o da qənidir,
Soyuma bir təzə yurddaş gəlibdir.

BABA ŞAMOYA

Sən gedəli ağlar qəlbim yaralı,
Həsrət ürəyimi yıxdı, gəlsənə.
Qanlı fələk can evimdən vuralı
Üstümə dərdləri tökdü, gəlsənə.

Saçlarım ağardı, boynum büküldü,
Gözümdən hər gecə qan-yaş töküldü.
Qartalım çəkildi, dağım söküldü,
Bağlarım yarpağın tökdü, gəlsənə.

Gəl gör Cəvahirdən qalmayıb əsər,
Qapımda sənsizlik yelləri əsər,
Şamo, elə gəlib getdin tələsər,
Gəncliyim heç oldu, çökdü, gəlsənə!

“DÜNYA TƏNHALAŞIR”

silsiləsindən

Bəxtəvər deyənəm
Saysız, qədərsiz...
Mən illər yorğunu
Tənha yuvamda.
Nə yaxşı sən varsan,
Mənim qələmim,
sirdaş ol, sirdaş ol
mənə bu anda
Bircə sən bilirsən
çəkdiklərimi
Ömür yollarımın
yoldaşı da sən.
bu dərddli qəlbimin
Sirdaşı da sən.

Çox yazıb
nə məni,
nə özünü yor.
Mən tənha, sən dilsiz

Turana dođru

barı dñn hñrdñn
Bir ùrəkdə qoşa
döyünürük biz
Cavahirlə sən
versən əl-ələ,
Bu tənha könlüm
bələnər gülə.

HƏSRƏTİN

Baxıram yollara alovlu-odlu,
Baxıram həsrətin ümmandır, gülüm.
Deyirəm dönərsən, gələrsən bəlkə,
Gəlişin, gedisin gümandır, gülüm.

Keçdin sən yanımdan o illər kimi,
Həsrətin dilimdə söz oldu qaldı.
Keçdin sən yanımdan fəsillər kimi,
Ümidim alışdı, köz oldu qaldı.

Dedim dindirərəm, dedim bir kərə,
Deyərəm yollardan qopar, al məni.
Qaldı gözlərimdə son qismətim də,
Deyərəm bir hərdən yada sal məni.

Cəvahirəm, yollar üzdü könlümü,
Açılmamış qollar üzdü könlümü.
Təkləndiyim illər üzdü könlümü,
Yalana, yamana qaldım, a dünya,
Bir quru gümana qaldım, a dünya...

“DÜNYA TƏNHALAŞIR”

silsiləsindən

Bəlkə yaxındasan
mənə yaxında,
Fikrimin önündən
keçirsən hər an.
Gözümün həsrətli
kölgəsindəsen,
Qəlbimin kədərli
Baxışlarında.
Ömrün payızı da,
qışı da mənəm,
Ömrümün dolaşiq
dolaylarında.

Dünyanın ən böyük
qarğışı mənəm.
Dünyanın ən böyük
sevinci də sən.
Nə ümid,nə güman
qoymusan məndə,

Cəvahir Qaraqızı

Nə düşünməyə zaman
qoymusan məndə.
Sənin Cəvahirin düşüb
kəməndə,
Sənin Cəvahirin qalıbdı
səndə.

DÜNYA

Torpaq özü mat qalıbdır,
Yaratdığı varlıqlara.
İnsan çıxıb Allahıyla,
Qismətiylə qeylü-qala.

Torpağa bax damarları,
Çəkilibdir tarım-tarım.
Dünya yanar, göylər onu,
Ağlamasa narın-narın.

Sinəsini deşən vardır,
Dünyamızı eşən vardır.
Heç bilmirsən nə millətdir,
Nə sifətdir, nə zillətdir?!

Öz-özünün varlığına,
İnsan özü qənim olub.
Qurd əlində quzu dünya,
Mənim dərdim, qəmim olub.

Cəvahirəm, deyim bilin,
Ağlar gözün yaşın silin.
O ağlarsa çarəsi yox,
O gülərsə sənin,mənim
hər bir kəsin ...

XOCALIM

Nə vaxtdır o yurddan xəbər-ətər yox,
Günəşi qüruba enib ağlayır.
Əlini üzübdür gəlib-gedəndən,
Fəryadı qəlbləri yaxıb ağlayır.

Köçüb o yerlərdən şirin arzular,
Tutulub cığırlar,bağlıdı yollar.
Qucağı boş qalıb açılmır qollar,
Hər gün məni dara çəkib,dağlayır.

Götürməz bu ahı nə göy, nə yerlər,
Yığışsın savaşa döyüşən ərlər.
Yurdun harayına gəlin igidlər!
Hər gecə o torpaq məni haylayar!

Yazına gəl deyən yoxdur o elin,
Qışına pay verən yoxdur o elin.
Bəyəm savaşanı yoxdur o elin?
Halım yaman olub yaman ağlayır...

Cəvahir, Xocalın oğul arzular!
Düşməne yurdumdan dağıl arzular.
Səbrinə yolumdan yığıl arzular,
Daha dözümüm yox yurdum ağlayır!
Xocalım, o böyük dərdim ağlayır!

BƏNÖVŞƏ MAMAMA

Düşdü son yarpağı böyük nəslimin
Ay hamıdan göyçək Bənövşə mamam.
Ata yadigarım, əmi həsrətlim
Qardaş qubarından yaralı mamam.

Gözləri yollarda, qulağı səsdə,
Bir ömür yaşatdı Sabir həsrətdə,
Əs qürub küləyi daha ahəstə,
Qəmdən sarayını quralı mamam.

Gedə bilməsə də qəbrinin üstə,
Qardaş həsrətindən bağlayıb dəstə.
Yarası sağalmır, düşübdü xəstə
Taleyi, qisməti paralı mamam.

Öpüb, əzizləyib sıxdı köksünə,
Sanki bu görüşü gözləyirdi o.
Bu dilsiz, ağızsız fotoyla necə?!
Dinib danışırdı, dil deyirdi o.

Dedi gözlərimi yığdın yollardan,
Cəvahir, ay bala, günün ağ olsun.

Cəvahir Qaraqızı

Ürəyim dözmürdü dərddən, qubardan
Ayağın dəyən yer laləzar olsun.

Gözləntin buydumu dünyadan sənini?!
Gördün, əl götürdün qalan ömründən.
Sən qardaş həsrətli, biz əmi dərdli
Üstünə bir bibi dağı da çəkdim

Düşdü son yarpağı böyük nəslimin,
Ay hamıdan göyçək Bənövşə mamam.
Ata yadigarım, əmi həsrətlim
Qardaş qubarından yaralı mamam!
Cəvahir dərdindən havalı mamam!

YUXU

Qəm sevincin, sevinc qəmin,
Bu hissi tək yaşayıram.
Yumruq boyda ürəyimdə,
Bir dünya qəm daşıyıram.

Qış tez gəldi, soldu güllər,
Payız ağlatdı bağları .
Dünya bir qaçhaqovdakı,
Endirdi uca dağları.

Göylərindən zəhər yağır,
Onu da uduram təkçə.
Kim var mənim tək dərd çəkən,
Kim var sizə yanan mənçə...

Ölü doğulur körpələr,
Ağlayıram için-için.
Bəlkə başım havalıdı,
Ya da bunu etdim neyçün?!

Nə məhkəməm, divanım var,
Çəkim zalımları hara?

Cəvahir Qaraqızı

Alıb çiynimə dünyanı,
Bəlkə gedim uzaqlara?

Orda qan içən olmasın,
Orda var ölçən olmasın.
Qıymasınlar tifillərə,
Dönməsinlər bəd illərə.

Kəsib-yıxanlardan uzaq,
Başa qalxanlardan uzaq.
Cəvahir, nə xoş yuxudur
Bunlar bir sirin duyğudur,
Bunlar bir sirin yuxudur.

**“İLLƏR, ŞAİRLƏR”
SİLSİLƏSİNDƏN**

*Gəldi qulağıma illərin səsi,
Açdı dərdlərini şair Məhsəti...*

Xəyalım illərin vərəqlərində,
Gözlərin gözümdə qaralır, şair.
Baxıram əl edir uzaqlar mənə,
Arada əsrlər söz alır, şair.

Bəzən keçmişimin daş hikmətilə,
Sizin əsrlərə qonaq köçürəm.
Elə inanın ki, sizlə hardasa,
Bir ildə, bir eldə, bir döyüşürəm...

Düşdüm keçmişimin karvan yoluna,
Kimi soraqladım, kimi hayladım.
Kim düşüb illərin dolaylarına,
Deyin bu dərdləri necə anladım?

Çəkildi illərin zülfünə qara,
Bəxtinə kəm deyən azmı olubdur?

Cəvahir Qaraqızı

İnsan çəkilmirmi dilindən dara,
Vüqar ölçüsümü, dağ yonulubdur?

Nəsimi vüqarı gəzir elbəel,
Demə uzaqlığın yaxını varmış.
Hansı əsrdəsə Nəsimi babam,
Vətən həsrətilə hey alışarmış...

Dinləyib illərin söz hikmətini,
Kimlərin qonağı oldum bu gecə?
Əsrin gözüyaşlı hekayətini,
Eşitdim bu gecə, yandım bu gecə...

Ellərin dərдинə çarə axtarıb,
Ağladım, Sabirim, yandım, Sabirim.
Əsrin dərdlərinə elə güldün ki,
İllər öz-özünü dandı, Sabirim.

Bu dərddli görüşün şirin-acısı,
Közərdi qəlbimdə, sözümdə qaldı.
Çıxdım əsrlərin daş pəncəsindən,
Cəvahir, yaş dolu gözümdə qaldı!

ARIM, BALIM, PƏTƏYİM

İstəyirəm
sizin olsun
Günəş də,
Yer də, Ay da,
Bahar da,
qış da, yay da.
Ancaq siz
mənimsiniz,
Bu mənə
bəsdir.
Günəşli ,aylı,
ulduzlu
Bəxtiyarlarım mənim

Dünyadan ən böyük
istəyim
Ən böyük
varım.
Balalarımın balaları.

Cəvahirin yazı-yayı

Cəvahir Qaraqızı

Baharı,
Aydalinam,
Şamom,
Sabirim,
Binyaminim mənim...
Arım,
balım,
pətəyim.
Şirin şəkərlərim
mənim.

SƏNİ MƏN YAŞADARAM

Ömrü dünyamıza çələng hörərdi,
Nəğməylə, gülüşlə bəzərdi səni.
Yollara, izlərə çiçək səpərdi,
Bir şirin məhəbbət gəzərdi səni.

Özün də məndəsən, sözün də məndə,
Axı, sən özünlə de nə apardın?!
Sevdiyim anları mənim sinəmdən,
Qopara bilmədin sən məndə qaldın.

Hara gedirsən de, sən özgə kimi,
Ürəksiz, sevgisiz yaşarmı insan?!
Səni çağırısam da bir imdad kimi
Sən məni özümə qaytarammazsan.

Mən elə o ildə, elə o yaşda
Öz dəli sevgimlə görüşməkdəyəm.
Gəl, əgər o ömrə qayıda bilsən,
Gəl, yenə o yerdə gözləyəcəyəm.

Qəlbini, sevgini mən yaşadırım,
Demək mən varamsa hələ varsan sən.
Cəvahirin dünya yoxdur gözündə
Bir gün gerçək olub sən geri dönsən.

DEMƏ

Dost dediyin bu dünyanın naxışı,
Tutar qatıq, tutmaz ayran, var demə.
Keçir çətinlikdən, keçir darlıqdan,
Əsilsiz, nəsilsiz qıza yar demə.

Oğul, bu dünyadan aldım kamımı,
Yığdım qaymağımı, yığdım malımı.
Sildim həyatımdan qeylü-qalımı,
Gedən mal-mülk üçün ahu-zar demə.

Hər məclisin başın tutub dayanma,
Hər gələnlə yola çıxıb yollanma.
Hər gəlib-gedənlə durub boylanma,
Adına söz gələr vay bidar demə.

Qoyma, gözü qala yığdığın varda,
Əl uzat insana çətində, darda.
Ömür dedikləri sirli yollarda,
Bitirdim işimi, bekaram demə.

Kimsənin günahın alıb söylənmə,
Qiybətdən uzaq ol, yersiz dillənmə.

Turana doğru

Hər yetənlə məclis qurub əylənmə,
Sonda keçdi yaz-yay, gəldi qış demə.

Cəvahirəm, sözü deməm boşuna,
Yaxşı odur hər pisləkdən yaşına.
Bir ömürdür oğul, boşu-boşuna,
Ömür keçdi, bəxtə düşdü qar demə!

**GƏLƏN GƏLDİ GEDƏN
SOLDU...**

Ömrüm keçdi sağa-sola,
Bir taleyi verdim yola.
Dünənimi qova-qova,
Bu günümə yetən oldum,
Sənin üçün bitən oldum.

Axıtdım gözümün yaşın,
Səni aradı baxışım.
Ətrafında yar-yoldaşın,
Mənə qalan tənən oldu,
Hər günüm bir dünən oldu.

Daş olsaydın dindirərdim,
Yol olsaydın hey gedərdim.
Bir baxışdan güldürərdim,
Məndən uzaq itən oldun,
Niyə belə gedən oldun?!

Hər an ölüb-dirilirəm,
Həsrətinə əyilirəm.

Turana doğru

Yollarına s rilir m,
Mənə dərdin yetən oldu,
G l n gəldi, gedən soldu.

Soldu g l dađların varı,
Getdi  mr n ilk baharı.
Cəvahir,bundan sonra barı,
Demə dünya bitən oldu,
Sənə yetən d rd-q m oldu!

HACI AZADƏ TALEH

**Qafqaz Media İB-nin Sədri Azadə
xanıma**

Ey azad yurdumun azad qadını,
Könlümün sultanı, gözəl Azadə!
Düşməsin əlindən qızıl qələmin
Xeyirxah işlərdə əzəl, Azadə!

Dərdli Borçalımın dərd çəkən qızı,
Bir gün üzü gülər bizim elin də!
Qurular toy-büsat, xoş gələr yazı,
Taleyi yazılar doğma dilində.

Silinən adları yandırır bizi,
Birimiz min olmur, neynəyək, bacı!
Düşmən dost dilində qandırır bizi,
Gözügörəsi bunlar nə dəhşət ,acı...

Nə yaxşı dünyaya gəlmisən, bacı,
Kimlə bölüşərdim vətən dərdimi!
Sən mənim başımın, ruhumun tacı
Doğulan hər bəndə oğul, ərdimi?!

Turana doğru

Cəvahirdən sadıq bir dost arama,
Bunu sözlərimdən, qəlbimdən oxu.
Sənlə sərin sular çökür yarama,
Gəl gedək, yurdumdan çəkilsin qorxu,
Gəl gedək, canlardan çəkilsin yuxu.

ƏSGƏRİM

Sən zəfər carçısı haqqın əsgəri,
Qoyma yağı düşmən kəsə yolları.
Qaçqının, köçkünün illərdən bəri
Bükülü qalıbdı qulac qolları.

Sənlədir qələbəm, sənlədir kamım,
Ey igid əsgərim, nəyi gözlərsən?!
Gəl al intiqamı, gəl al ki qanım
Diz çökdür yağını, ər oğlu ərsən.

Sən duran yolların hey gözlədiyim,
Gələcək bizim də zaman, demişəm.
Bir şair ömründən, ana ömründən,
Əl çəkib sizlərə qurban demişəm.

Cəvahir, nə gecəm, nə gündüzüm var,
Nə dünya malında qalan gözüm var.
Allahın yolunda bircə sözüm var
Əsir yurdlarımı qaytar, əsgərim,
Əsir torpağımı qaytar, əsgərim!

ZƏRİFƏM

Nəğmə, bəstə: Arif Səlimov

Çiçəkdən incəsən, güldən zərifəsən,
Gözümün işığı, nuru, Zərifəm.
Allahın lütfüdür, payıdır bilsən,
Bəxtimizin zəri-dürü Zərifəm!

Təzə tamam olur hələ bir yaşın,
Yığışib başına qohum-qardaşın.
Yaman çal-çağıra qarışib başın,
Dur qaç meydan boyu, yürü, Zərifəm!

Adını nənəndən, ömrünü haqdan,
Dilədik, şükürlər olsun, bu baxtdan.
Allahın yazdığı qismətdən, taxtdan,
Boy at mənim mələk, hürü Zərifəm.

De Cəvahir xanım daha nə yazsın,
Səni hey güldürüb, öpüb, oxşasın.
Məclisi gur edib, meydan qaynatsın,
Sən işığa qərq et, bürü, Zərifəm!

OĞLUMA

Həyatda sən mənim vüqarım oğlum,
Qəlbimin həmdəmi baharım oğlum.

Arxam, etibarım, ilqarım oğlum,
Qəlbini günəş tək parlaq görüm mən.

Sənin qəlbindəki ata nisgilin,
Necə unutturum, mən necə silim.

Ürəyim sızlayır, deyənmir dilim,
Qara saçlarımı qoy ağ hörüm mən.

Sən məni əlçatmaz zirvədə gördün,
Ürəyin istəyən biçimdə gördün.

Dərddən özümə don biçəndə gördün,
Kaş barı-bəhrəni özüm dərim mən.

Çalışdım şəninə xələl gəlməsin,
Bir nagahan duyğu, əməl gəlməsin.

Təmiz adımıza zaval gəlməsin,
Sən gələn xətaya özüm gəlim mən.

DÖRDLÜKLƏR

Düşdüyüm bu dərdləri çəkməyə karvan gərək,
Məğribdən ta Məşriqə getməyə sarvan gərək.
Bezirdin dünya məni, haqlıya hey zülmünlə,
Bu sitəmi çəkməyə səbri Süleyman gərək!

Fələk, kim kam aldı sənin qəhrindən?
Şərindən-şüründən, acı bəhrindən.
Mənə gətirdiyin ağu zəhrindən,
Bir kərə dadaydın, yanaydın, fələk!!!

Tale yollarımda hicran yağışı,
Həsət tonqalında vüsal naxışı,
Mən nələr çəkirəm nə bilər naşı
Sönmərəm üstümə axsa da çaylar !

Qəlbimdəki yaraya bax,
Tapmadığım çarəyə bax.
İldırımək vurdu məni
O insafsız əğyara bax!

ÇİNGİZ AYTMAOVUN

XATİRƏSİNƏ

Sarıözəkdəki o sonsuz çöllər
Daha səndən sonra heç açmaz güllər.

Ey Çingiz, ey Çingiz haylar küləklər,
Yalqızlıq içində dünyam mükəddər.

Getdi uzaqların yolçusu oldu,
Dünyanın gözləri yaşlarla doldu.

Kim silib göz yaşın, dərdin böləcək,
Onu gah ağladıb, gah güldürəcək.

Ey dolub-boşalan dünya, söylə bir,
Ondan gizlədiyin qaldımı bir sirr.

Oldumu belə bir gəlib gedənin,
Səninlə ağlayıb, sənle gülənin.

Varmı yiyəsizin qahmar duranı,
Yazanı, yozanı, sahib olanı.

Sənə qıyan əcəl yəqin peşiman,
Bir əlində qələm, bir əlində şam.

Turana doğru

Getdi Çingizimiz, o dönməz geri,
Yəqin orada da başdadır yeri.

Göydə ulduzlarla durur yanaşı,
O, şərin düşməni, xeyrin qardaşı.

Yazdığı hər kitab millət nəğməsi,
Qazaxın, uyğurun, qırğızın səsi.

Onunla çox sirlər aşikar oldu,
Acı axşamlardan xoş sabah doğdu.

Əsdirdi dağlardan sərin küləklər,
Səfasını tapdı dolu ürəklər.

Baxıb uzaqlara köks ötürənlər,
Onu öndə görüb yola düşmüşlər.

Bu yol millət yolu, bu yol haqq yolu,
Şirinlə, acıyla, dərdlərlə dolu.

Həqiqət onunla tapdı intizar,
Yazdığı hər kəlmə doğru, aşikar.

Silkəndi dəryalar, duruldu sular,
Kim ona tay olar, ona tay olar.

Cəvahir Qaraqızı

Hər sözü hikmətdən, təbdən doğulmuş,
Onun tutduğu yol ən doğru yolmuş.

O yol mənliyimiz, həm kimliyimiz,
Alınmaz qalamız, şirin dilimiz.

Bizi bir-birinə bağlayan ellər,
Arzusu, diləyi bir olan ellər.

Zülmüylə uçurdu zalım yuvasın,
Göylər də, yerlər də onu qarğısın.

Şükürlər, çökdü o dəhşətli dövrən,
Getdi, dönməyəcək bir də o zaman.

Bir də əsməyəcək şimaldan yellər,
Xəzan tutmayacaq baharda güllər.

O qanlı kabusun iç üzünü sən,
Açdın varaq- varaq nəfəs dərmədən.

Qardaşlıq diyarı deyil bu ölkə,
Qardaş məzarlığı deyilsin bəlkə.

Kimə şahlıq idi, kimə məhkumluq,
Xainlər kürsüdə, yurddaşlar quyuq.

Turana doğru

Yurdu viran qaldı, ellər sürüldü,
Gülləyə, süngüyə, ölmə düzüldü.

Fürsəti fəvt görüb çalıb, çapdılar,
Millətimə ağır dərdlər yaptılar.

Xalqların dilini yasaq etdilər,
Yazısın-yozusun uzaq etdilər.

Talanıb daşındı varı-varlığı,
Gəldi üzümüzə dirəndi yağı.

Sürüldü şəhərlər, sürüldü kəndlər,
Yarəbb, aralarda olmasın bəndlər.

Qardaşlar baş-başa, çiyin- çiyinə,
Gələcəyin birgə qursunlar yenə.

Bizə yurd yurddaşın yadigar etdin,
Boranlı qışları bir bahar etdin.

Cəvahir əlində yazar qələmi,
Yazacaq bu millət, unutmaz səni!

DÜZƏLƏR BİR GÜN

Aldanma dünyanın xoş camalına,
Səni də ağladıb təklədər bir gün.
Tökər yağışını, tökər qarını,
Zirvədən dərəyə hərlədər bir gün.

Zəhər edər baldan şirin çayını,
Bəxtəvərəm deyən çəkər vayını.
Bulmadıqca inan taylı-tayını,
Ah-vayla ömrünü çərlədər bir gün.

Çəkdilər dünyanın qəhrini sənə,
Qıymayır bir tikə bəhrini sənə.
İçirər ən acı zəhrini sənə,
Dəli tək yollarda fırladar bir gün.

Getdi baharımız, getdi yazımız,
Sevinən, şadlanan xoş avazımız.
Demək ki beləymiş tale yazımız,
Yazıla-yazıla biçilər bir gün.

Dil vermə naşıya çəkib qabağa,
Payın hamıdan çox çəkmə tabağa.
Cəvahir, bu dünya sevib qalmağa,
Ya dəyər, ya dəyməz, düzələr bir gün,
Ya dəyər, ya dəyməz, düzələr bir gün.

YARADANA

Ey böyük yaradan, xəlq etdin bizi,
Xəlq etdin göyləri, yeri, dənizi.

Dünya varlığımla duruş gətirir,
Torpaq bəhər verir, meyvə yetirir.

Sən ey gecələri gündüz eyləyən,
Can verib, can alıb, eşqə yetirən.

Sənin pənahına güvənir bəşər,
Sənsiz bu dünyadan qalmaz bir əsər.

Şükür verdiyinə, böyük Yaradan,
Şükür etdiyinə, böyük Yaradan.

Şükürlərlə açıb sabahlarımı,
Gecə yumuram göz qapaqlarımı.

Dualarım sənə, tək cə sənədir,
Allahım, Allahım o yeganədir.

Varlığı göylərdə, suda, quruda,
Yediğin hər nədə, gəzdiyin yurdda.

Cəvahir Qaraqızı

O bütöv yaratdı bu kainatı,
Bəxş etdi dünyaya abu-həyatı.

Torpaqdan hər türlü bitki yetirdi,
Ətri müşkü- ənbər güllər bitirdi.

Dərdlərin dəvasın verdi loğmana,
Sən bax yaratdığın hər bir insana.

Əkinçiyə əkib biçmək həvəsi,
Bənnanın ev tikmək qoy olsun işi.

Hesabdara hesab, ovçuya oylaq,
Mal-qara baxana həm yaylaq, qışlaq.

Toyçu, qaldır səsin çal balabanı,
Qalmasın heç nədə gözü insanın.

Ya Rəbbim, bu dünya sənin əsərin,
Hər yerdə nisbətən, ruhun, dəyərin.

Dil verdin anlayağ bir-birimizi,
Göz verdin seyr edək yeri dənizi.

İntəhasız göylər dərindən dərin,
Təbiət, fəsillər gah isti, sərin.

Turana doğru

Əqlim dərk etməyir bütün bunları,
Sən verdin, xəlq etdin yarananları.

Sənin düzənindir bu qoca dünya,
Keçmiş bir şirin, bir sirli röya.

Gələcəkdən xəbər verən də sənsən,
Şirini, acını bilən də sənsən.

Zamanı bölübən şirin anlara,
Bəzən acılar da qatırsan ona.

Gəncliyində hər şeyi verdiyin gözəl,
Qaldı qocalıqda tənha, mükəddər.

Bu sirmi, sınaqımı ey Yaradanım!?
İstərəm bunların kökünə varım.

Cah-cəlal verdiyin bir bəndən sənin,
Sonunda ac-susuz oldu qədərin.

Sən tək Yaradanım, sən tək Quranım,
Sənədir könlümdə hər ehtişamım.

Səninçün oxuyur nəğməsin quşlar,
Əyilir önündə əyilməz başlar.

Cəvahir Qaraqızı

Sən verdin könlümə bu söz, nəfəsi,
Yazıb- yaratmağa şeir həvəsi.

Bu təb də, bu qəlb də, dil də sənindir,
Könlümdə oxunan nəğmələrinidir.

Verdiyinə şükür ey Yaradanım,
Sənin duaçınam, dinim - imanım.

Qulunam, ən sadıq bəndənəm sənin
Quranla gedə kaş yerlərdə tənim.

O müqəddəs kəlmə "Allahu Əkbər",
Daim dillərdədir sevinir ellər.

Allahın adıyla açılan səhər,
Nur çilər dünyaya, qaçar qüssə-qəm.

Tövbə qapıları üzünə açıq,
Gəl ey insan oğlu qalma yarımçıq.

İnamdan, imandan heç olma uzaq,
Səni sevənlərə gəl vermə fəraq.

Aldanma dünyanın nəfsi-malına,
İmanla yetiş sən hər iqbalına.

Turana doğru

Bir çiyində xeyir, bir çiyində şər,
Qoyma şərə doğru əyilsin bəşər.

Şər acı nəfsimiz, doymaz heç zaman,
Ona qul olarmı ağıllı insan?!

Yığar bu dünyanın malın, dövlətin,
Sevincək olar ki onundur yəqin.

Beş-altı arşınlıq bezdən savayı,
Kim nə aparır, ömür getdi havayı.

Az çatan da asi, çox alan da bil,
Halal yığmadığın o miras deyil.

Orda gözü qalmış bir imkansızın,
Borca düşüb qalan bir amansızın.

Uda bilərsənmi onun loxmasın?
Döymə qapısını, döymə daxmasın.

Gəncliyində duysun, yaradıb qursun,
Qocalıqda baxıb fəxrlə dursun .

Nələr tökəcəksən şirin aşına,
Birər-birər olub gələr qarşına.

Cəvahir Qaraqızı

Yaxşılıqların hey rəhmət gətirər,
Bəd niyyət, bəd əməl cəfa yetirər.

Nə ruhun dincələr, nə cismin inan,
Qul olma nəfsinə, şeytana, insan.

Sən də sınaqdasan yığdığın varla,
Saçına tökülən ağappaq qarla.

Qarşıda hər kəsin imtahanı var,
Böyük yaradandan bir amanı var.

Sənin dərgahında mən kiməm ki kim,
Ruhuma, qəlbimə, canıma hakim.

Ey böyük yaradan, iqbalım mənim,
Səhərim, axşamım, hər halım mənim.

Gözümün işığı, varım, inamım,
Ən böyük dayağım, ey yaradanım.

Sənin bir bəndənəm durub qarşında,
Allaha sevdası daim başında.

Dünyanı xəlq edən tək cə Sənsən- Sən!
Yerdəsən, göydəsən, ürəyimdəsən!

Turana doğru

Səni vəsf edirəm bu haqq sənindir,
Ruhuma can verən nidan dərinidir.

Ya rəbbim, imdad et hər imdadsıza,
Qoyma ürəklərdən qara qan sıza.

Zalımın zülmünü tar-mar eylə,
Dünyanı könlüncə bərqərar eylə.

Sən ey tənhaların son ümidgahı,
Can yeri, son yeri, ey qibləgahı.

Söylə, belə kimlə danışa billəm?
Dərdimi, sərimi bölüşə billəm.

Cəvahir möhtacdır tək-cə tək sənə!
Verdiyın hər şeyə şükürlər yenə!
şükürlər yenə!

MÖHLƏT MÜSLÜMOVA

*Əməkdar İncəsənət xadimi tarzən
Möhlət Müslüмова*

Çal tarzanım, çal ürəkdən tarını,
Sənin çəmənzarın sevən ürəklər.
Alıb can evindən ruhum, varımı,
Dünyanın başına səpər çiçəklər.

Sevənin sevgisi, qəmliyə qəmzar,
Gələnə, gedənə sevgili, həm yar.
Yenə könül evin eylə bəxtiyar
Çal ki, çal, qəlblərə səp tər çiçəklər!

Mizrabın gah zildə, gah bəmdə gəzir,
Simlərlə bir ahəng, bir təndə gəzir.
Qardaşım, şöhrətin aləmdə gəzir,
Aləmin başına sən zər çiçəklər!

Cəvahir söz tapmır səni tərifə,
Heç rast gəlməmişəm sən tək arifə.
Ürəyi yuxadan yumşaq, zərifə,
Məndən xələt olsun bu tər çiçəklər!
Məndən xələt olsun bu tər çiçəklər!

BU TOYA

*Əziz dostum Atlas xanımın oğlunun
toyuna gözaydınlığı verərkən*

Gözün aydın, Atlas xanım,
Oğlun sənə pay gətirir.
Sevib gözəllər gözəli,
Özünə can tay gətirir!

Bu bir can ki, dünya yalan,
Günəş ona qalib heyran.
Süzüb asta, aram-aram
Göydən alıb ay gətirir!

Sən də sevin Elbəy qardaş,
Dünya gedir yavaş-yavaş.
Gələn il bu vaxta sirdaş
Sənə nəvə pay gətirir!

Gəlin qızım gözəl Bahar,
Vidadiyə öz ol, Bahar.

Cəvahir Qaraqızı

Qaynanana göz ol, Bahar,
Qaynataya çay gətirir.

Durun rəqsə toy adamı
Alın lentə hər bir anı.
Cəvahir xanım qadanı,
Alıb sözdən say gətirir.
Sizə qəlbin pay gətirir.

Turana doğru

NÜŞABƏ

ƏLƏSGƏRLİYƏ

*Əziz dostum, müğənni, Əməkdar
artist Nüşabə Ələsgərliyə*

Bir söz tapmayıram bu kövrək səsə,
Şirin nəğmələrə, gözəl nəfəsə.
Dedilər bülüllər gəlib həvəsə,
Sənlə oxudular, güldülər bu gün!

Əridi qəlblərin qubarı, çəni,
Gəldi sevgi dəmi, gəldi dost dəmi.
Nüşabə, səsinin həm zili, bəmi,
Dünyanın seyrindən dedilər bu gün!

Bu ad tariximə bəzək əzəldən,
Kim çəkər gözünü sən tək gözəldən.
Səsini eşitcək can gedir əldən,
Söylədim sirrimi bildilər bu gün!

Düşübdür dillərə sorağın, şanın,
Ay mənim ürəyim, ay mənim canım.

Cəvahir Qaraqızı

Zalımla cidala girdilər bu gün,
Dostlar qəm, kədərini sildilər bu gün!

Cəvahirəm, sizə qurban bu canım,
Fələyin qəhrindən alışım ,yanım.
Səsinin sehrinə gələn mələklər
Nüşabə deyibən durdular bu gün!

QARA NUR

Hər qaranlıqdan çıxan işıq nur deyil,
Səni gördüyümdən bunu anladım.
Çalışdım, çarpışdım, baxdım ar deyil,
Sənə ar deyilmiş bunu anladım.

Bir qara nur imiş sənin işığın,
Niyə aldadırsan insanları sən?
Qızıldan tökülə yar-yaraşığın,
Heç kimə, heç nəyə gərək deyilsən.

Elə aldandıq ki, qara nurlara,
Şirin acıların dadını gördük.
Yalan ünvanlara, ağ yalanlara,
Düşdükcə yaxını, yadını gördük.

Yalandan xeyirxah cildinə girib,
Qara qüvvələrlə ortağ olanlar.
Qəlbindən insafı, mürvəti silib,
Kimə qara tale cızır bu anlar?!

Yandıra-yandıra doğru haqları,
Düzlər düzdə qalıb, bilmir neyləsin.

Cəvahir Qaraqızı

Yoxdur kişiliyi, yoxdu arları,
Qara nura nifrət, nifrət söyləsin!

Dünya yaxşılığa, paklığa möhtac,
Qara nur çıxmasın yolumuz üstə.
Cəvahir, bu dərdə edək bir əlac,
Uca yaradandan sən bunu istə.

YARADANA

Hər nə yazıramsa könüldən yazıb,
Könüldən deyirəm hər bir kəlməni.
Baharın gəlməyi,
Quşun uçuşu,
Məni sevənlərin,
mən sevənlərin,
Acısı içimdə, şirini sizdə.
Dünyanın qəhrini belə çəkirəm,
Siz ey əzizlərim,
Siz ey insanlar!
Daha acımızı çəkənimiz var.

Kiminin yanğısı,
Kiminin suçu,
Zəhrini qəlbimə
Əkib biçirəm.

Təklərin yanında axtarın məni,
Çoxların nə çoxdur dostu, sirdaşı.
Dünyanın sonuna aparın məni,
Dünyanın əzəli
Qalsın sizlərçün.

Cəvahir Qaraqızı

Qoymaram sarala vaxtsız bir yarpaq,
Hər bir yaranışın Yaradanı var.

Lütf eylə bəndənə, ey böyük ALLAH!
Lütf eylə, bilirsən başqa kimim var?!
Lütf eylə, bilirsən,
başqa kimim var?!

ZÖHRƏM

*Əziz dostum, müğənni, Əməkdar
artist Zöhrə Abdullayevaya*

Könlümün aramı sənin səsində,
Oxu gözəl Zöhrəm, oxu şən Zöhrəm.
Dalğalar, küləklər coşsun səsində,
Zilin zil olsun, bəmin bəm, Zöhrəm!

Səni sevənlərin saysız, qədərsiz,
Mən bir kölgən olum sənə xətersiz.
Ürəyim başından gəlib gedərsiz,
Yıxdı bu canımı aldı qəm, Zöhrəm!

Sən tale ulduzu, enmişən göydən!
Səsini almısan həm tardan, neydən.
Dilim də durmayır azca gileydən,
Az-az oxuyursan niyə sən, Zöhrəm?!

Cəvahirəm, sənə bacım deyirəm,
Sənət dünyamıza tacım deyirəm.
Səsinə hər zaman acım deyirəm,
Daim səsin gəlsin, gəlsin şən, Zöhrəm!

XEYİRXAH LİDA XANIMA

Əziz dostum Lida xanıma

Yaxşılıq taxtında, ay gözəl bacım,
Şah tək oturmusan sənə yaraşır.
Sevgi-məhəbbətdən toxunub tacın,
Sözünlə davalar, dağlar barışır.

Mən xeyirxah gördüm səni əzəldən,
De, kim üz çevirər sən tək gözəldən.
Qoyma yaxşılığı heç zaman əldən,
Sənlə toy-bayramlar süzüb sayrışır.

İmanın kamildir ,sözün kəsərli,
Qədəmin xeyirli, dilin bəhərli.
Gəl, qəlbi qızıldan, ürəyi zərli,
Dünya ağla, möhtac sözlə yarışır.

Sənlə tanışlıqdan dəyişib halım,
Daha xoş olubdur təbim, əhvalım.
Ay əzizim Lida, ay arım-balım.
Sənə Cəvahirin sözü yaraşır!
Sənə bu gözəllik özü yaraşır!

QIZILGÜL

Səninlə aşiyən olmaq istərəm,
Könlümün sultanı, varı qızılgül.
Açılıb bağçamda gülüm, çiçəyim,
Sən də aç, qəlbimin yarı qızılgül!

Yolunu gözlərəm hər səhər-axşam,
Həsrətin eyləyib könlümü şan-şan.
Gəl, məni eyləmə daha pərişan,
Yetiş, yaralarım sarı, qızılgül!

Səndə gəncliyimin ətri, nəvası,
Sənsiz dərdlərimin yoxdur dəvası.
Yenə keçdi başdan gənclik havası,
Yada sal onları barı ,qızılgül!

Səni sevə-sevə bəsləmək işim,
Sənə şeir demək olsun gərdişim.
Başqa bir kimsəylə yox mənim işim,
Bağımın, bağçamın barı, qızılgül!

Cəvahir sevəcək səni hər zaman,
Ötməsin üstündən bulud, çən, duman.
Sənə göz yetirən çox olur, aman,
Qoy olsun vüsalımız yarı, qızılgül!

ALQIŞ

Sevginlə döyünür, səslənir könlüm,
Yerlərə ,göylərə, insana alqış.
Məhəbbətlə, eşqlə səslənir könlüm,
Alqış yaradana, o cana alqış!

Tanrım, elə ürək verdin ki mənə
Heç adi baxmıram olub keçənə.
Ruhumla, canımla bağliyam sənə,
Alqış, yaratdığın hər cana alqış!

Sevirəm göyləri, yeri, dənizi,
Səndəndir nə varsa hər şeyin izi.
Qoyma zalımlara heç möhtac bizi,
Alqış, yaratdığın hər cana alqış!

Baharının gülün ,qışının qarın,
Sevmişəm, dünyaya var etibarım.
Düzdür kəlmələri ,düzdür ilqarım,
Alqış, yaratdığın hər cana alqış!

Cəvahir, fikrinlə, duyğunla inan,
Bir həyat uzununu oldun nə güman.
Hər kəsə doğmasan, hər kəsə yanan,
Alqış, yaratdığın hər cana alqış!

DÜŞÜNCƏ

Kimə deyim dərdlərimi,
Yar-yoldaş baş alıb qaçar.
Bu dünyanın söz-sovuna,
Fələk özü qalıb naçar.

Xisləti bilinməz başlar,
Basıb hər yeri savaqlar.
Tökülən güllə yağışlar,
Ölüm qapılarını açar.

Yox dünyaya etibarım,
Köçüb getdi gözəl yarım.
Bu dünyanın son baharı,
Xəzəli əlində açar.

Cəvahirəm, yazma həzər,
Aşiq-məşuq getdi qəzəl.
Fələkdən də oldum bezar,
Məni hara alıb qaçar,
Mənlə hara köçüb, uçar?

FƏRİDƏ LƏMANA...

Məshəti irsini yaşadan şairə xanıma

Xanımların xası sözü məzəli,
Elimin, yurdumun yazan gözəli.
Şair Məhsətinin varisi bəlli -
Ay onun adını yaşadan bacım,
O şərəfli adı daşıyan bacım.

Həm özü nurludur, həm sözü onun,
Aydındır gecəsi, gündüzü onun,
Səhər şəfəqitək xoş üzü onun
Məhsəti irsini yaşadan bacım,
O şərəfli adı daşıyan bacım.

Sən can de, bir canın qurban eyləyər,
Dost üçün hər anın qurban eyləyər,
Vətənçün olanın qurban eyləyər,
Məhsəti irsini yaşadan bacım,
O şərəfli adı daşıyan bacım.

Cəvahirəm, onda gördüm ülfəti,
Adı Fəridədir, namus-qeyrətli,
Elimin, günümün ay sədaqətli
Məhsəti irsini yaşadan bacım!
O şərəfli adı daşıyan bacım!

İSTƏDİM

Dünyadan ummadım hər kəs umanı,
Nə dövlət, şərəf-şan, nə var istədim.
Bir sakit hücrədə gözü- könlü tox,
Könlümə bir həmdəm, bir yar istədim.

Demədim başıma tökə altunu,
Axıda yolumda şirin al-qanı.
Hanı gözlədiyim o həmdəm, hanı?
Başımın üstünə sərdar istərəm.

Cəvahirəm, dünya dardı gözümdə,
Məndə vardı dəyanət də, dözüm də.
Mən nə gördüm o zalımın üzündə,
Kor idim, bəxtimə əğyar istədim.

TƏNHA YURDUM VƏ

TƏNHA MƏN

Ürəyimin ağrısını
dağlar aldı,
Gözümün yaşını çaylar.
Üzümə güldü göy yamaclar,
Hara döndüm, tənha görüb,
Səni məndən sordular
kimsəsiz yollar,
Bir-birinə sarmaşan
Sarmaşıqlar.
Telləri əllərdə qalan söyüdlər,
Yalqızlaşan cığırlar,
Bu yerlərdən baş alıb gedən
igidlər.
Sərgərdan fikirlərimlə bu dünyada
təkəm, tənhayam
Bir şirin sözə,
xoş qılığa,
Ləl-Cəvahir olsam da,
Mənə sirdaş olacaq
Bir həmdəmə möhtacam,
möhtac...

OLMUR

Dözdüm ağrısına bu şirin canın,
Könül ağrısına heç dözmək olmur.
Yığıla başına cümlə cahanın,
Bu çətin düyünə heç dözmək olmur.

Əqil yaşda deyil, başda deyiblər,
Dünya, səni həp savaşıda deyiblər.
Dərd oxunur gözdə-qaşıda deyiblər,
Bunu nə gizləmək, nə çözmək olmur.

Qalmışam mən ilə sən arasında,
Bir heysiz cisim ilə tən arasında.
Bir belə imdadsız “cəm” arasında,
Heyif ki, dərdlərin heç çözmək olmur.

Yalan gülə-gülə aldadır bizi,
Doğru dara düşüb, sızladır bizi.
Şoru yağdan baha, ağladır bizi,
Bu yalan dəryada heç üzmək olmur.

Cəvahir, yamana tuş gəlmişik biz,
Baş tutmaz gümana tuş gəlmişik biz.
Beləsə, dünyaya nöş gəlmişik biz?
Dünyanın işini heç bilmək olmur.

SİZƏ QURBAN

*“Qocalar evi”ndə silsiləsindən
mahnı mətni*

Gəlib gördüm qora düşdüm,
Yaman dərdə, hala düşdüm.
Çovğun, boran, qara düşdüm,
Kəsdı əğyar sağım-solum,
Sizə qurban özüm olum!

Elə şirin baxışdılar,
Danışdılar, yarışdılar.
Qızım deyib, alışdılar
Tərk etməyə gəlmir üzüm,
Sizə qurban özüm olum!

Getdim, yenə gələcəyəm,
Təzə sözlər deyəcəyəm.
Öpüb-öpüb sevəcəyəm,
Sizdə qalır yarı canım,
Sizə qurban özüm olum!

Turana doğru

Cəvahirə can dedilər,
Gözümə mərcan dedilər.
Sözümə can-can dedilər,
Aldı sığal yaralarım,
Sizə qurban, bacılarım!
Sizə qurban, analarım!

ŞİRİN CANI AĞLAR EDİB...

Şirin canı ağlar edib,
Səni görüb, gözüm nuru,
Gecəni səhər eylədim.
Yollarında qaldı gözüm,
Yamanca xətər eylədim.

Dedim nədən kədərlidir,
Qan-yaş alıb gözlərini.
Bəlkə, mən tək yarı yolda,
İtiribdi cövhərini...

Mən yarımından oldum, sən də
Bu ağrını tək yaşadın.
Sınıq könlü, dərqli qəlbi,
İldən-ilə tək daşydın.

Daha üzü gülməz olub,
Mənim tək sevənlərin.
Şehli gülü dərməz olub,
Tək-tənha qalandan bəri.

Cəvahir, etmə gəl tənə
Demə, hər şey bir bəhanə.
Xəyalların da şahənə
Şirin canı ağlar edib...
Şirin canı ağlar edib...

ALDATDI BU DÜNYA MƏNİ

Yağan yağışlar ağlatdı,
Dolan baxışlar ağlatdı.
Gəlib-gedənlər ağlatdı,
Ağlatdı bu dünya məni !
Aldatdı bu dünya məni!

Zülmünə dözüb can dedim,
Yamanına qurban dedim.
Hədyanına aman dedim
Ağlatdı bu dünya məni !
Aldatdı bu dünya məni!

Nə bu sitəm, nədir bu qan
Doğrular ac, yalan dastan.
Qoy qurulsun haqlı divan
Ağlatdı bu dünya məni!
Aldatdı bu dünya məni!

Zalımı dara çəkilə,
Haqq əkilib, haqq biçilə.
Dünya xoş dona bükülə,
Ağlatdı bu dünya məni!
Aldatdı bu dünya məni!
Ağlatsa da, haqqın dedim,

Cəvahir Qaraqızı

Aldatsa da, haqqın verdim.
Bu dünya haqdandı, dedim
Ağlatdı bu dünya məni !
Aldatdı bu dünya məni!

Cəvahiri üzmə, dünya!
Haqsızlığa dözmə, dünya!

A DÜNYA

Keçdi xatirimdən yaxınlar, yadlar
Dağların ilk qarı yadıma düşdü.
Könlümə, qəlbimə yazdığım adlar,
Bəxtim tərək etdikcə, canım üşüdü.

Üşüdüm, gedənlər canımı aldı,
Döndüm, bir çoxunun yerin boş gördüm.
Sizsiz bu dünyada daha nə qaldı?
Dünyanı baş -ayaq bir sərxoş gördüm.

Yandı əzabına bağrımın başı,
Gələni, gedəni sitəm içində.
Dünya öz-özüylə qurub savaşı,
Qalıb əzablarda, dərd-qəm içində.

Oduna, közünə vermə özünü,
Cəvahir, bu dünya bir quru səmdir.
Azmi incidibdir sənin özünü?
Bəlkə, bu təlaşlar daha əbəsdir?!
Topla iradəni, de, daha bəsdir!!!

MƏNDƏN SOR

O xoşbəxt sandığın bəxtəvər pəri,
Daha özü deyil, kimdir, məndən sor...
Zaman elə ötdü belədən-belə,
Yayda sazaq vurdu, qışın məndən sor...

Sor deyim bir zaman yanan gözlərdən,
Şirin baxışlardan, zərif sözlərdən.
Yoluna düzülən həsrət üzlərdən,
Yanaqlardan axan yaşın məndən sor...

Bir sürahi kimi uzun boyundan,
İncə dodağından, böyük soyundan.
Qara zurna üstə ağır toyundan,
Bu talesiz bəxtin daşın məndən sor...

Bu qadın dünyanın toy-bayramıydı,
Doğan günəşiydi, yanan şamıydı.
Təklədi dərd-kədər, gedən canıydı,
Onun su ələnən aşın məndən sor
Cəvahir, dünyanın yaşın məndən sor!....

SƏNİ SEVDİM

Səni sevdim, bu dünya
Bir sehir oldu mənə.
Gündüz günəş, gecə ay
Nəğmə dedilər yenə.

Səni sevdim, küləklər
Aldı dərdim apardı.
Dəli-dolu rüzgarlar,
Bir özgə hava çaldı.

Səni sevdim, dil açdı
Çəmən, çayır oxudu.
Yollar, izlər, cığırlar,
Hər tərəf gül qoxudu.

Səni sevdim, dağlardan
Ötdü duman, ötdü çən.
Yaşamağın nəşəsin,
Səndən alıb bu aləm.

Səni sevdim, yamandan,
Pisdən qurtardı dünya.

Cəvahir Qaraqızı

Bir ayrı rəngə girdi,
Güldü, sevindi, dünya.

Cəvahirin sevgisi
Yerdi, göydü, dənizdi.
Dünya bizim evimiz,
Sevdası eşqimizdir!
Sevdası eşqimizdir!

Turana doğru

MÜBARƏKDİR

Xına günün mübarəkdir!
Bəxtin ağ olsun, ay gəlin.
Yaman gözlər səndən uzaq,
Nəzər dəyməsin, ay gəlin!

Abad olsun könül dünyan,
Yoluna güllər səpilsin.
Qaynanandan, qaynatandan
Xoş söz, sədaların gəlsin.

Bu şadlığa qol götürüb,
Qohum, qonşular oynasın.
Bu gün xınan, sabah toyun,
Toyuna qurban kəsilsin.

Tayın, tuşun qürrələnib,
Görənlər bəxtəvər desin.
Sevinib bacın, qardaşın
Ellər sənə əhsən desin!

Cəvahirəm, bu şənliyin
Xeyir, duası məndədir.
Görüm yarıyasan, gəlin,
Bir nəslin gözü səndədir!

YARDIMLIYA

Gözəl vətənimin dilbər guşəsi,
Səhərin, axşamın xeyirli olsun!
Yayılsın ellərə qüdrətli səsin,
Əkinin, biçinin xeyirli olsun!

Qoy, köməyin olsun Tanrının özü,
Yardımlım, yar damım, dünyanın gözü.
Düzülsün məclislər, deyilsin sözü,
Açılan süfrələr xeyirli olsun!

Əhdindən dönməzdir oğulu, qızı
Sönməzdir ocağı, sönməzdir közü.
Cənnət misallıdır meşəsi, düzü,
Hər toyun, bayramın xeyirli olsun!

Cəvahir heyrandır sən Yardımlıya,
Toyu, nişanları şən Yardımlıya.
Gəl deyənim çoxdur, durum düzəlim
Gedim qoynu gülşən şən Yardımlıya!
Gedim gözəl-göyçək can Yardımlıya!

DAŞMI, KƏSƏKMI BU İNSAN?

Mənə sevgi şeirləri söylə ,
üzüm gülsün,
Doğrusa da, yalansa da de....
de ki, sevirsən məni,
dərdimdən ölürsən.
Məndən başqa bir kimsə üçün
Bu küçədən keçmirsən,
Bu yoldan ötmürsən.
Nə bu suyu, nə çörəyi yemirsən .
Mənsiz dünya da sənə dar gəlir,
daha nələr, nələr...
Bir fikirləş, məni aldatmağa,
nə var ki?!
Sən nə desən də,
Mən səndən ürəyimdəkini eşidirəm.
Üzündə təəccüb, sükutla,
elə baxırsan,
yoxsa...
Bir könül qırmaq, birini sevindirmək də,
Sənə ar gəlir...
Cəvahir, daşmı, kəsəkmi bu insan?!...
Allahım, bunu nədən yaratmısan?!...
Bunu yaman yaratmısan!
Yaman yaratmısan!

GÜNƏŞ

Hər gün doğan Günəş, doğulan Günəş,
Yaşa bu sevginlə, yaşa sən Günəş.
Ey, həyat mənbəyi, həyat iksiri
Yaşatmaq eşqiylə çağlayan Günəş.

Sən ruhun qidası, həyat yolçusu
Varlığın ən bütöv, bitkin doğrusu.
Səadət yolçusu, sevda yolçusu,
İnsanı həyata bağlayan Günəş.

Doğan səhərlərin işığı, nuru,
Bəşərin ən böyük fəxri, qüruru.
Yürü insan oğlu Günəşə doğru
Dünyanı sehriylə ovlayan Günəş.

Tənhalara dayaq, təklərə pənah,
Nə yaxşı xəlq etdin onu da, Allah!
Bizi olanlardan eyləmə uzaq,
Göz yaşı-yağışla ağlayan Günəş!

Günəşi seyr edib, hey sevelərəm,
Cəvahirəm, sənə nəğmə deyərəm.
Gecəni gündüzə qatıb, öyərəm
Başımın üstündə çardağım Günəş,
Ən böyük zirvəmsən, ey doğma Günəş!

PAYIZ DUYĞULARI

Gəldi payız yenə, gəldi qış yenə,
Gəldi duyğuların qərib çağları.
Qəlbimdə, könlümdə bir gizli sevda,
Gəldi sevənlərin görüş çağları.

Sıxdı gözlərini qara buludlar,
Boşaltdı qəlbini yerlərə göylər.
Üz tutduz haraya, hara buludlar?
Yoxsa, o ellərdə gözləyəni var?

Sizi saxlayan yox, yolun kəsən yox,
Könlünüz dur deyən yerdə durursuz.
Qoşulub titrəyən, əsən yellərə,
Dünyanın başına dövrə vurursuz.

Bəzən pərvanəsiz ,bəzən divanə,
Çat verən torpağa cansız, nəfəssiz.
Dağların boynuna sarılıb yenə,
Zirvədən zirvəyə şütüyərsiniz.

Heç yada salırsız susuz yurdları?!
Sizi axtaran çox, sizi gəzən çox.
Burda nəşəsinə dalıb dağların,
Orda susuzlara nə deyəcəksiz?!

Cəvahir Qaraqızı

Cəvahir, incitmə əsən yelləri,
Titrəyən, kükrəyən buluda dəymə.
Ömrün gəlib keçən ayı, illəri,
Onu da ağladar deyib, söylətmə.

Gəldi payız yenə, gəldi qış yenə,
Gəldi duyğuların qərib çağları.
Qəlbimdə, könlümdə bir gizli sevda,
Gəldi sevənlərin görüş çağları!

DARIXIRAM

Darixıram axşam-səhər,
Ayrılığın dərddən betər.
Bu gün gələr, sabah gələr,
Mənə yarımından bir xəbər.

Darixıram yollarınçün,
O uzalı qollarınçün.
Dodaqların allarıyçün,
Sənsiz qəlbə dolub xəbər.

Payız gəldi, xəzəl oldu,
Sözüm dildə qəzəl oldu.
Aman-aman həzər oldu
Mənə bir varlığın yetər.

Keçib getdi ilk gəncliyim,
Sənsiz yoxdur heç dincliyim.
Bu dünyadan nə inciyim?
Yox yarımından xəbər-ətər.

Cəvahirəm, sözüm baldı,
Bilməm, bu nə eşq-xəyaldı.
Başımdakı qeylü-qaldı,
Mənə hər ağrıdan betər,
Mənə hər ağrıdan betər.

ETMƏDİN

Dünya, səndən zara gəldim,
Könlümü heç xoş etmədin.
Deyib, gülüb, danışdırıb
Bir kərə meyxos etmədin.

Çox gəlmişəm mən zavala
Düşmüşəm nə haldan-hala.
Mərdin başın qeyli-qala,
Saldın da bihuş etmədin.

Etmədin bir çarə niyə,
Şahsənəmə, ya Leyliyə?
Cəvahir tək gileyliyə
Yanmadın, alqış etmədin.

Turana doğru

AY RAIDA

Bacım qızı Raidaya

Ay Raida, sənin kefin
Həmişə çağ olsun, çağ olsun.
Əzizlərin, dost-tanışın,
Böyür-başında sağ olsun!

Heç kəs çıxmasın yoluna,
Dost yığışsın sağ-soluna.
Altun, qızıl tax qoluna,
Payın bəhrəli bağ olsun!

Bəxtəvərlik olsun tacın,
Heç olmasın dərdin, acın.
Cəvahirə sirdaş bacı,
Kefin çağ olsun, çağ olsun!

**MƏNDƏN İÇƏRİDƏ DAHA
BİR MƏN VAR**

Məndən ötəkini kaş görə bilsən,
Bir bakirə gözəl, nazənin pəri.
Bir həyat vurğunu, sevda yolçusu,
Ona sevdilirəm illərdir səni.

Odur həyatımın cövhəri, dadı,
Acısı, şirini, qohumu, yadı.
Xəyanət etmədim heç o pəriyə,
O bir nazlı sona,sevda yolçusu,

Heç kəslə danışmaz, heç kəslə gülməz,
Bir kəsə söz verib, sevda bölüşməz.
Paylaşmaz dünyanın gəlib-gedənin,
İstərəm o sevsin, o sevsin səni.

Səndəki o səni görmək istərəm,
Danış, qoy tanıyım, bilim sən kimsən.
Könül qapılarını bir-bir aç mənə,
Bəlkə, axtardığım o sevdiiysən.

Mənə tək aşiqin, yarın kimi yox,
Bir bütöv almanın pərəsi tək bax.

Turana doğru

Bir həyat iksiri, sonun əvvəli,
Əvvəlin də sonu, mənası tək bax.

Cəvahir, o məni kaş görə bilsə,
Bir bakirə gözəl, nazənin pəri.
Bir həyat vurğunu, sevda yolçusu
Ona sevdilirəm illərdir səni!
Ona sevdilirəm, illərdir səni!

GÖRDÜYÜM

Aldatdın dünyanın sehrilə məni,
Bir körpə fidanam müdrək yaşım da.
Pisliklər görmüşəm, hiss etməmişəm,
Dilimdən çıxmayıb yalanım mənim.

Dünya hələ mənə sehirdir-sehir,
Açılan gülüylə, ağlar gözüylə.
Qışın qar-boranı, yazın gəlişi,
Gələnin, gedənin qalan sözüylə.

Kimi dörd əllidir dünya malından,
Kimi bir tikəyə şükür eyləyir.
Kimi acıları yığır üstünə,
Kimi dərdlilərin dərdin əyləyir.

Şükürlü bil məni, böyük Yaradan,
Sən tək ümidimiz, tək pənahımız.
Yerimiz, göyümüz, qibləgahımız,
Çəkmə nəzərini heç üstümüzdən.

Cəvahir, hər kəsin bəxt yazısı var,
Bəzən bu “yazılar” dözülməz olur.
Hər vuran ürəyin öz arzusu var.
Allahın yazdığı pozulmaz olur.

BORÇALIM

Gecə yuxumdasan, gündüz dilimdə,
Könlümün vüqarı, gözəl Borçalım.
İstə diləyini, söylə bilim də,
Sözümün əvvəli, əzəl Borçalım!

Oxşasın ruhunu əsən küləklər,
Çin olsun qoynunda arzu-diləklər.
Sənə məhəbbətlə vursun ürəklər
Hər vaxt zəfərinlə ucal, Borçalım!

Vüqarlı keçmişim, nurlu səhərim,
Dilimdə ləzzətim, barım, bəhərim.
Ay mənim yurd yerim, kəndim, şəhərim,
Olsun səndən uzaq əcəl, Borçalım!

Gecələri nurlu, gündüzləri şən,
Bu cənnət məkanın hər yeri gülşən.
Cəvahirin vuran ürəyisən sən
Elindən-obandan güc al, Borçalım!
Düşməninədən öc al, ucal, Borçalım!

MƏNİ

Allah, qaldım naşı əldə,
Cəlladlar doğrayır məni.
Səhər erkən, axşam sabah,
Fikrim oğurlayır məni.

Döndüm gəldiyim yollara,
Qarşımı kəsən qollara.
Cavabı yox suallara,
Ruhum da ağlayır məni.

Bu dünyaya pis olmadım,
Acı deyib, küs olmadım.
Hər şeyə məyus olmadım,
Kimdir soraqlayır məni?

Üzü dönüb, nə yamandı,
Ha söyləndim, bəlkə qandı.
Yandı, bağrım başı yandı
Vecsizlər dağlayır məni.

Cəvahirəm, bezdim daha,
Əlim səndən üzdüm daha.
Bu sabahdan ,o sabaha
Bir xalqım bağlayır məni,
El-obam bağlayır məni.

BABƏK XÜRRƏMİYƏ

*Güney Azərbaycanda hər ilin iyul ayında
həmvətənlərimizin yürüş etdiyi Babək
qalasında ruhu yatmış igidlərə-xalq
qəhrəmanı Babək Xürrəmiyə*

Aldılar topun- tufəngin,
Bu əsgəri mat etdilər.
Dağın, çəməninin, çələngin,
Vətənin tar-mar etdilər!

Əsrlərdir gülmür üzü,
Viran qalıb çölü, düzü.
Qadağandır dili, sözü,
Gör, necə ah-zar etdilər!

Düşmənin də mərd ola kaş,
Savaşasan üz-üzə kaş.
Xəyanət olanda qardaş,
Meydanını dar etdilər.

Qaradan yana yox rəngi,
Döyüş bu işin ahəngi.

Cəvahir Qaraqızı

Qoy çalınsın savaşı cəngi,
Bizi səfərbər etdilər!

Cəvahir, de nə durmusan,
Boynubükük oturmusan.
Oyat yatmış ruqları sən,
Eli dərbədən etdilər!

BİR OĞUL ÇIXIBDI BÖYÜK YOLLARA

*Borçalının oğlu, deputatlığa namizədliyini
vermiş Sahib Daşdəmirova uğur diləyərkən*

Dünyanın ilkindən gələn karvanım,
Bir oğul çıxıbdı böyük yollara.
Ona kömək olsun tək yaradanım,
Bir oğul çıxıbdır böyük yollara.

Bir oğul deyirəm, haqqı itirməz,
Böyüyə,kiçiyə sayğı bitirməz.
Dilinə doğrudan başqa söz gəlməz,
Bir oğul çıxıbdı böyük yollara.

Bir oğul deyirəm, hər kəsə kömək,
Kasıba, tənəhaya həm arxa, dirək.
Vətənə gərəkdi, yurduna gərək,
Bir oğul çıxıbdı böyük yollara.

Sahib bir oğul ki, gözü-könlü tox,
Özgə malda ,özgə varda gözü yox.
Dünyaya gələndən söz sovqatı çox
Bir oğul çıxıbdır böyük yollara.

Cəvahir Qaraqızı

Sahib bir oğul ki, nəslinə layiq,
Bir igid nəvəsi, əslinə layiq.
“Böyük Dayağına”, isminə layiq,
Bir oğul çıxıbdır böyük yollara.

Adının hikməti düşsün baxtına,
Sahib ol sən yüksək dövlət taxtına,
Uğurlar yar olsun daim baxtına.
Uğurlar, uğurlar, uğurlar, Sahib
Bir oğul çıxıbdı böyük yollara.

SORUŞUN, KİMDİ BU GƏLƏN

Dünya düşüb gül sehrinə,
Mənim tək bülbül sehrinə.
Uyub dünyanın mehrinə,
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola məlhəm.

Yazıq olub dağı ,daşı
Cahan görmür bu savaşı.
Qalmışam, əlində naşı.
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola məlhəm.

Küləklər aldı bağları,
Qəlbimə çəkib dağları.
Qoçlar, sürün yağıları,
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola, məlhəm

Qərib oldum öz yurdunda,
Yandım bu dərdin odunda.
Qalmadım kimsə yanında,
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola məlhəm.

Cəvahir Qaraqızı

Baxdım, baxdım yola sarı,
Yoxdur bu canımın karı.
Dedim, sən gələsən barı,
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola məlhəm.

Əlində qar düzdə qaldı,
Verdiyın vəd sözdə qaldı.
Ürəyim bir gözdə qaldı,
Soruşun, kimdi bu gələn?
Cəvahirə ola məlhəm.

QOCALAR EVİNDƏ

Bacarsan, bağışla biz bəndələri,
Bir ana tək-tənha burda qalıbdı.
Tükənib göz yaşı,qalib dərdləri,
Sanki tora düşüb, darda qalıbdı.

Dindirsən, qəhrindən dolub-boşalar,
Kimə qızdıracaq de, ürəyini?
Bir gün fələk gəlib canın alacaq,
Desin söylə kimə son diləyini?!

Bu ömür kədərli,qəmli bir dastan,
Nə yazım, könlünü güldürüm onun?!
Durub qapısında hər səhər-axşam,
Yalvarım, gözünü sildirim onun.

Siyah tellərini ağardıb zaman,
Gülüşü çəkilib zərif üzündən.
Tale onu vurub yamandan yaman,
Doğmaları keçib onun özündən.

Can verən, qan verən ,səni böyüdən
Müqəddəs anadan keçilir aman.

Cəvahir Qaraqızı

Niyə anlamıram, bilmirəm nədən?
İnsanlıq bu qədər kiçilir, aman !

Cəvahir, sirləri acı olan var,
Çoxunu sınağa çəkibdi zaman.
Dünyada nə yaman talan-çalan var,
Keçilməz anadan keçilir ,aman!!!

KƏSDİ

Qəhrini çox çəkdim zalım fələyin,
Kəsdi baharımdan, yazımdam kəsdi.
Qurutdu xırmanım, əldə ələyim,
Çoxunu demirəm, azından kəsdi.

Saçımı yellərə verdi, daradı,
Sinəmin üstündə ocaq qaladı.
Saçımı ağ yuyub, qara daradı,
Tanrımın yazdığı yazımdan kəsdi.

Heç asi olmadım bir gərdeşinə,
Mənə acıq verən hər vərdeşinə.
Mat qaldım fələyin bunca işinə,
Köklənən mahımdan, sazımdan kəsdi.

Yığıb yağmaladı qapımın varın,
Demədi sənə də qalsın bir barın.
Getdi əldən yarım, getdi ilqarım,
Ceyran kimi mələr quzumdan kəsdi

Cəvahir, bu dünya başlı-başında,
Var-dövlətin sonu beş-üç arşında.
Sürdüyüm ömür-gün durdu qarşımda,
Fələk necə qıydı, sözümdən kəsdi,
Keçdiyim yollardan, izimdən kəsdi.

VƏTƏN GÖZLƏYİR

Ata yurdun qalıb səssiz–səmirsiz,
Bir səsə, bir sözə, bir izə möhtac.
Sən uzaq ellərdə bəlkə kimsəsiz,
Kimsələrin burda, amma nəəlac.

Yalqızlıq, tənhalıq basıb bu yurdu,
Kimin qarğışına düşdü bu ellər?
Qayıdın geriyə siz ordu-ordu,
Qayıdın, sevinsin ağlayan ellər.

Bulaqların gözün təmizləyən yox,
Ot-ələf basıbdır daha yolları.
Düşmənin gözünə hər ocaq bir ox,
Uzalı qalıbdır hər an qolları.

Bu təklənən yurdun tək pasibanı,
Bir azman qəhrəman oğul olaydı.
Qurulaydı başda xətti-rəvanı,
Yurdlarımız oba-oba dolaydı.

Cəvahir, darılma sən bu gərdişə,
Hey dolub-boşalan bu dünya yalan ...
Tarixlə dayanaq gəlin döş-döşə,
Bu kimlik əriyib olmasın talan!
Bu kimlik əriyib olmasın talan!

BAŞKEÇİD DAĞLARINA

(lirik poema)

O dağlara gələsiyəm,
O daşları öpəsiyəm.
Orda mənim babam yatıb,
Mən babamın bircəsiyəm.

O dağ mənim adım olub,
Doğmam olub, yadım olub.
Bəlkə elə qismətimdir
O dağ mənim bəxtim olub.

Ay çiçəyim, narım mənim,
Bəxtim mənim, yarım mənim.
Cəvahirin gəlib sənə
Dağlar olub varım mənim.

Yayda, qışda başın qardı,
Neçə gözəl nemət vardı.
Bu dünyada mənə həmdəm
Dağ vüqarlı gözəl yardı.

Yaz-qış üstündə qar olur,
Üstündəki dağ qar olur.

Cəvahir Qaraqızı

Əriyəndə yağ dağ olur,
Əriyərəm gilə-gilə.

Sən kəm baxsan gözlərimə,
Gözlərimdən alışaram,
Xoş üzünü göstər mənə,
Başkeçidimdən,
Dağ babamdan, danışaram.

O dağların başı qardır,
O dağlara əhdim vardır.
O dağlara köçəsiyəm,
O dağlarda gözüm qalıb.

O dağlarda gözüm qalıb,
O dağlarda sözüm qalıb.
O dağlarda böyümüşəm,
Mənə ondan dözümlü qalıb.

Həsretindən ötəsiyəm,
Vüsalına yetəsiyəm.
O bulaqdan içəsiyəm,
O sular da gözüm qalıb.

Bir ömürlük payımsan sən,
Yazımsan sən, yayımsan sən.

Turana doğru

Günəşimsən, Ayımsan sən
Dağlar, sizdə obam yaşar.

Anam tutar yaşmağını, söz istəyər,
Qardaş gələr, bir qırılmaz diz istəyər.
Gözəlləri, gözəlliyi üstələyər,
Lalə basar güneyləri,
Yoldan ötən gəl ey bəri.
Bu dağlarda obam yaşar!

Ürəyimi çalasıldı,
Gözlərimin qarasıdı.
Ciyərimin parasıdı,
Gözəlləri.

Baxışından keçmək olmur,
Şərbət deyil, içmək olmur.
Bir-birindən seçmək olmur,
Gözəlləri.

Bu dağların sonası var,
Göylər kimi aynası var.
Bir ağbirçək anası var,
Anam kimi.

Başkeçidim, de yaşını bilən varmı?
Hərdən dolub, kövrələndə buludların,
Göz yaşını silən varmı?!

Tariximin dünənisen,
Bu günümün sabahısan.
Bəklə də, sən dünyamızın,
Daşa dönmüş Allahısan!
Dağım mənəm!

Başkeçidim, babam mənəm,
Elim mənəm, obam mənəm.
Sal daşına yazasıyam,
Mən dağların balasıyam.

Gözlərimi açar-açmaz,
Səni gördüm.
Sevər-sevməz,
Səni sevdim.
Bir də, bir də görüm səni
Göz dolusu sevim səni.

Varım dağlar, sənə olan bu sevdadan
Xəbər tutub yar asidi...

Turana doğru

Mənim qəlbim heç kimə yox
Təkcə sənə qalasıdı.

Sənlə tanır yaxın məni, uzaq məni,
Sipər oldun yurduma sən
Dar günümdə.
Varım oldun
Dar günümdə...

Burda təbiətin neçə rəngi var,
Uyarlıq taparsan hər baxışda sən.
Yağışın, tufanın özgə cəngi var,
Bilmək istəyirsən bax, o daşda sən.

Gərək hər tufana dözən tapıla,
Mən dağlar qızıyam, dağam özüm də.
Gərək ürəyindən kinin atıla,
Dağa çıxmısan, dağ ol sözümdə.

Yayda bulaqları çaya qarışır,
Qışı süngülüdür, payızı qalxan.
Burda gözəlliyə sevinc yaraşır,
Burda gözəlliyə xor baxmayasan.

Burda əsrlərin yaddaşı yaşar,
Burda Babəklərin savaşı yaşar

Cəvahir Qaraqızı

Burda keçmişimin başdaşı yaşar,
Daşlarda babaların sirdaşı yaşar.

Dağa dağ deyərsən, təpəyə təpə
Yağış dağdan gələr, təpəyə təpər.
Qoluma qüvvətdir, dizimə təpər,
Bu dağlar obamdı mənim.

Zirvəyə baxırsan, vətən deyirsən,
Çayda çaydaşı da vətəndi, gülüm .
Körpə qığılısı, insan nəfəsi,
Ömürün yaşı da vətəndi, gülüm!

Dərdinə dözəsi, yanasıyıq biz,
Gərəksə, yolunda öləsiyik biz.
Əmr etsən, hər dərdə dözəsiyik biz,
Gözdə göz yaşı da Vətəndi, gülüm!

Burdan düşəcəkmə, bir daha yolum?
O, dağ zirvəmdirsə, bu dağsa qolum.
Bircə o, adının qurbanı olum,
Odda od daşı da, Vətəndi gülüm!

Cəvahirəm, bu dağların qızıyam,
Obasının, yaylasının sazıyam.

Turana doğru

Qışı, yayı, payızıyam, yazıyam,
Könlümün sirdaşı, Vətəndi gülüm!

Yaz-qış üstündə , qar olur,
Üstündəki dağ qar olur.
Əriyəndə, yağ dağ olur,
Əriyərəm gilə-gilə

Sən kəm baxsan gözlərimə.
Gözlərimdən alışaram,
Xoş üzünü göstər mənə.
Dağ babamdan,
Başkeçiddən danışaram,
danışaram.

MÜNDƏRİCAT

Cəvahir Qaraqızı haqqında.....	3
Gözəl şair, gözəl insan.....	6
Cəvahir xanım, hara belə?.....	8
Cəvahir Qaraqızı	13
Uluslararası iki devlet bir millet.....	17
Turana doğru.....	19
Atama	25
Anam mənim	26
Ana	29
Doğdun günəş olub bir səhər kimi	30
Mehriban xanıma	32
Akademik Arif Paşayevə	34
Qoru.....	36
Həsretin.....	37
Salam olsun.....	38
Gözlərəm.....	39
Diləyim	41
Gəlinə.....	42
Olmuşam.....	43
Yağış	45
Sarı bülbül.....	46

Turana doğru

Kimlə ovudalar məni	47
“Dünya tənhaladır” ...silsiləsindən.....	48
Dünya başqaladır... silsiləsindən.....	49
Getdi o günlər.....	50
Sən gələcəksən.....	51
Qaytar mənə o illəri	52
Dünya.....	53
Qayıt öz ömrünə	54
Səhər lövhəsi.....	56
Nurəngiz gün.....	57
Məni də götür	59
Qış səhərləri.....	60
Aydalina.....	61
Bildir.....	63
Şamo.....	64
Gəlmişəm.....	66
Səninlə yenidən görüşmək üçün.....	67
Ay mənim sevimli Kosalar kəndim.....	69
Öyrəndim.....	70
İstərəm.....	71
Nəvəm Sabirə.....	72
Baba Şamoya.....	73
«Dünya tənhaladır» silsiləsindən.....	74

Cəvahir Qaraqızı

Həsretin.....	76
«Dünya tənhalası» silsiləsindən.....	77
Dünya.....	79
Xocalım.....	80
Bənövşə mamama.....	81
Yuxu.....	83
“İllər, şairilər” silsiləsindən.....	85
Arım, balım, pətəyim.....	87
Səni mən yaşadaram.....	89
Demə.....	90
Gələn gəldi gedən soldu.....	92
Hacı Azadə Taleh.....	94
Əsgərim.....	96
Zərifəm.....	97
Oğluma.....	98
Dörtlüklər.....	99
Çingiz Aytmatovun xatirəsinə.....	100
Düzələr bir gün.....	104
Yaradana	105
Möhlət Müslümovə.....	112
Bu toya.....	113
Nüşabə Ələsgərliyə.....	115
Qara nur.....	117

Turana doğru

Yaradana.....	119
Zöhrəm.....	121
Xeyirxah Lida xanıma.....	122
Qızılgül.....	123
Alqış.....	124
Düşüncə.....	125
Fəridə Ləmana.....	126
İstədim.....	127
Tənha yurdum və tənha mən.....	128
Olmur.....	129
Sizə qurban.....	130
Şirin canı ağlar edib.....	132
Aldatdı bu dünya məni.....	133
A dünya.....	135
Məndən sor.....	136
Səni sevdim.....	137
Mübarəkdir	139
Yardımlıya.....	140
Daşmı, kəsəkmi bu insan?.....	141
Günəş.....	142
Payız duyğuları.....	143
Darırıram.....	145
Etmədin.....	146

Cəvahir Qaraqızı

Ay Raida.....	147
Məndən içəridə daha bir mən var.....	148
Gördüyüm.....	150
Borçalım.....	151
Məni.....	152
Babək Xürrəmiyə.....	153
Bir oğul çıxıbdı böyük yollara.....	155
Soruşun, kimdi bu gələn.....	157
Qocalar evində.....	159
Kəsdİ.....	161
Vətən gözləyir.....	162
Başkeçid dağlarına.....	163

Turana doğru

Cəvahir Qaraqızı

TURANA DOĞRU

*Mətbəənin direktoru: Şəddat Cəfərov,
iqtisadiyyat üzrə fəlsəfə doktoru,
Azərbaycan və Rusiya Yazıçılar
Birliklərinin, Azərbaycan Jurna-
listlər Birliyinin üzvü*

Korrektor: Əməl Kərimova
Dizayner: Müləyim Vəliyeva

Çapa verilib: 13.02.2018.
Kağız formatı: 60x84 1/16.
Fiziki ç.v.: 11.
Tiraj: 500.
Sifariş: 05.

Kitab «3 saylı Bakı Mətbəəsi» ASC-də hazır
diopozitivlərdən ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Ünvan: A.Məhərrəmov küç. 4

E-mail: 3_metbee@mail.ru Tel.: 431-40-58

Turana dođru

Cəvahir Qaraqızı

Turana dođru